दैनिक
राज्य लोकतंत्र
नवी दिशा... नवे विचार...

आरएनआय : MAHMAR/2021/85884 | बुधवार, दि. ०६ मे, २०२६ | वर्ष - १ | अंक - २२० | पाने - ४ | पुणे/पिंपरी-चिंचवड

आजचे पंचांग

बुधवार, दि. ६ मे २०२६
द्वितीय परार्ध, श्वेतवाराह कल्प, वैवस्वत मन्वंतर, युगाब्द ५१२८, शालिवाहन शक १९४८, विक्रम संवत २०८२, पराभवनाम संवत्सर, उत्तरायण, वसंत ऋतु, वैशाख मास, कृष्णपक्ष, चतुर्थी सकाळी ७-५२ पर्यंत नंतर पंचमी तिथी, दिवस नक्षत्र-मूळ दुपारी ३-५४ पर्यंत नंतर पूर्वाषाढा
चंद्र रास - धनु, सूर्य रास - मेष, गुरु रास - मिथुन

उद्योग जगताकडून स्वागत

मुंबई: उद्योग संघटना आणि व्यापारी संघटनांनी पश्चिम बंगाल विधानसभा निवडणुकीतील भाजपच्या कामगिरीबद्दल अभिनंदन केले आणि राज्याच्या आर्थिक विकासाला चालना देण्यासाठी नवीन सरकार औद्योगिकीकरण, पायाभूत सुविधांची निर्मिती, गुंतवणूकदार-स्नेही धोरणे आणि केंद्र-राज्य समन्वय अधिक मजबूत करण्यावर लक्ष केंद्रित करेल. गुंतवणूकदारांचा आत्मविश्वास पुन्हा मिळवणे हे पश्चिम बंगालसाठी आवश्यक असेच आहे.

सारांश वृत्त

तृणमूलच्या माजी नगरसेवकाला मारहाण

कोलकाता : पश्चिम बंगालमधील हावडा जिल्ह्यात मंगळवारी संध्याकाळी तृणमूल काँग्रेसच्या माजी नगरसेवकाला काही समाजकंटकांनी मारहाण केल्याची घटना घडली आहे. प्रभाग क्रमांक २६ चे माजी नगरसेवक आणि स्थानिक तृणमूल काँग्रेसचे नेते श्यामल मित्रा यांच्यावर वादानंतर हल्ला करण्यात आला. मित्रा यांना वैद्यकीय मदत देण्यात आली आहे, अशी माहिती एका पोलिस अधिकाऱ्याने दिली.

अवैध शिकार प्रकरणी सहा जणांना अटक

हैदराबाद : तेलंगणा रायफल असोसिएशनशी संबंधित एका व्यावसायिक नेमबाजांसह सहा जणांना शादनगर आणि मक्थल वनक्षेत्रात एअरगनचा वापर करून वन्य प्राण्यांची अवैध शिकार केल्याच्या आरोपाखाली अटक करण्यात आली आहे. अतिरिक्त डीसीपी ए. श्रीनिवास राव यांनी म्हटले आहे की, पोलिसांनी वन विभागाच्या अधिकाऱ्यांसह संयुक्त कारवाई केली आणि सोमवारी सहा आरोपींना एअरगनच्या सहाय्याने हरण, मोर, ससे, बटेर आणि कबुतरांची शिकार करत असताना पकडले आणि त्यांच्या शिकारीचे चित्रीकरण केले.

चिप्सच्या नावाखाली खसखशीची तस्करी

इंदूर : केंद्रीय अंमली पदार्थ ब्युरोच्या मध्य प्रदेश युनिटने रतलाम जिल्ह्यात एका ट्रकमध्ये बटाट्याच्या चिप्सच्या नावाखाली तस्करी केली जात असलेली ३ हजार किलोहून अधिक खसखस जप्त केली आहे. सीबीएनच्या विशेष पथकाला जावरा-रतलाम रोडवरील ढाब्याजवळ एक ट्रक बेवारस आढळला. दीर्घ पाळत ठेवूनही कोणतीही संशयास्पद व्यक्ती ट्रकजवळ आली नाही, ज्यामुळे पथकाने शोध घेतला.

राजीनामा देणार नाही; राजभवनात जाणार नाही

नैतिक विजय आमचाच : ममता बॅनर्जी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

कोलकाता : पश्चिम बंगाल विधानसभा निवडणुकीतील पराभवानंतर मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी यांनी पत्रकार परिषद घेत राजीनामा देण्यास नकार दिला. "मी पराभूत झालेली नाही. मी राजभवनात जाणार नाही. अधिकृत निकाल वेगळा असू शकतो, पण नैतिकदृष्ट्या आम्ही जिंकलो आहोत," असे त्या म्हणाल्या.

राज्यातील २९३ जागांपैकी तृणमूल काँग्रेसला सुमारे ८० जागांवर विजय मिळाल्याचे सांगत बॅनर्जी यांनी निकालानंतर विविध विरोधी पक्ष नेत्यांचे फोन आल्याचेही स्पष्ट केले. सोनिया गांधी, राहुल गांधी, अरविंद केजरीवाल, उद्धव ठाकरे, अखिलेश यादव, तेजस्वी यादव आणि हेमंत सोरेन यांनी संपर्क साधून पाठिंबा दर्शविल्याचे त्यांनी सांगितले. "इंडिया आघाडीतील सर्व पक्ष आमच्यासोबत ठामपणे उभे आहेत. पुढील काळात ही एकता आणखी मजबूत होईल," असे बॅनर्जी म्हणाल्या. अखिलेश यादव यांनी बंगालमध्ये येण्याची इच्छा व्यक्त केली असून त्यांना उद्या येण्यास सांगितल्याचे त्यांनी नमूद केले.

स्वतःच्या भूमिकेबाबत बोलताना त्या म्हणाल्या, "आता माझ्याकडे कोणतेही पद नाही. मी सर्वसामान्य नागरिक आहे. त्यामुळे माझ्यावर पदाचा गैरवापर केल्याचा आरोप करता येणार नाही. मी आयुष्यभर लोकांची सेवा केली आहे. गेल्या १५ वर्षांत मी पेन्शनमधून एक रुपयाही घेतलेला नाही, पगाराचाही एक पैसा घेतलेला नाही. आता मी मुक्त आहे आणि पुढेही जनतेसाठी काम करत राहीन."

बॅनर्जी यांनी निवडणूक प्रक्रियेवरही गंभीर आरोप करत भाजप आणि निवडणूक आयोगाने लोकशाही अधिकारांची पायमल्ली केल्याचा दावा केला. मुख्य निवडणूक आयुक्त ज्ञानेश कुमार यांच्यावर टीका करत त्यांनी त्यांना 'व्हिलन' संबोधले.

या पार्श्वभूमीवर तृणमूल काँग्रेसकडून १० सदस्यांची 'सत्यशोधन समिती' स्थापन केली जाणार असल्याची घोषणा त्यांनी केली. या समितीत पाच खासदारांचा समावेश असेल आणि कथित अत्याचारग्रस्त भागांना भेट देऊन अहवाल तयार केला जाईल, असे त्यांनी सांगितले. तसेच, तृणमूल काँग्रेसच्या मुख्यालयावर ताबा मिळवण्याचा प्रयत्न झाला आणि अभिषेक बॅनर्जी यांच्या कार्यालयावर दगडफेक झाल्याचा आरोपही त्यांनी केला. "लोकांना अशा प्रकारे त्रास दिला जात असेल, तर भविष्यात सत्तेबाहेर गेल्यावर त्यांनाही अशाच परिस्थितीला सामोरे जावे लागेल. पश्चिम बंगालमध्ये जे घडले, तो काळा इतिहास आहे," असेही त्यांनी म्हटले.

यूएईतील फुजैराहवर हल्ला; तीन भारतीय नागरिक जखमी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : संयुक्त अरब अमिरातीतील फुजैराह येथील तेल औद्योगिक क्षेत्रावर झालेल्या हल्ल्यात तीन भारतीय नागरिक जखमी झाले आहेत. या घटनेचा पंतप्रधान नरेंद्र मोदी आणि परराष्ट्र मंत्रालय यांनी तीव्र निषेध नोंदवला असून नागरिक आणि पायाभूत सुविधांवरील हल्ले 'अस्वीकार्य' असल्याचे स्पष्ट केले आहे.

पंतप्रधान मोदी यांनी सोशल मीडियावर प्रतिक्रिया देताना म्हटले की, "यूएईवरील हल्ल्यांचा आम्ही तीव्र निषेध करतो. या हल्ल्यात तीन भारतीय जखमी झाले आहेत. नागरिकांना लक्ष्य करणे अस्वीकार्य आहे. भारत यूएईसोबत ठामपणे उभा आहे आणि संवाद व कूटनीतीद्वारे प्रश्नांचे शांततापूर्ण निराकरण व्हावे, यासाठी पाठिंबा देतो." पश्चिम आशियात अमेरिका–इराण तणाव आधीच वाढलेला असताना हा हल्ला झाल्याने परिस्थिती अधिक गंभीर बनली आहे. होर्मुज सामुद्रधुनीतील सुरक्षित आणि अखंड वाहतूक प्रादेशिक स्थैर्य व जागतिक ऊर्जा सुरक्षेसाठी अत्यंत महत्त्वाची असल्याचेही पंतप्रधानांनी नमूद केले.

परराष्ट्र मंत्रालयाचे प्रवक्ते रणधीर जयस्वाल यांनीही या घटनेचा निषेध करत "अशा प्रकारचे हल्ले त्वरित थांबवले पाहिजेत," असे म्हटले. भारताने सर्व पक्षांनी संयम राखत संवादाद्वारे तोडगा काढण्याचे आवाहन केले आहे. माहितीनुसार, हवाई संरक्षण यंत्रणेने अनेक हल्ले रोखले. मात्र फुजैराह येथे झालेल्या ड्रोन हल्ल्यामुळे तेल सुविधेत आग लागली. या घटनेत तेथे काम करणारे तीन भारतीय जखमी झाले.

महाराष्ट्रातील दोन बँकांना दंड, एकाच्या निर्बंधात वाढ

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया (आरबीआय) देशातील बँका आणि वित्तीय संस्थांच्या कामकाजावर नियमित पर्यवेक्षण करत असते. बँकिंग कायद्यांतील तरतुदींचे पालन होत आहे की नाही, याची तपासणी केली जाते. या प्रक्रियेदरम्यान नियमभंग आढळल्यास दंडात्मक कारवाई किंवा निर्बंध लादले जातात.

४ मे रोजी जारी केलेल्या प्रसिद्धीपत्रकानुसार महाराष्ट्रातील दोन बँकांना दंड करण्यात आला असून एका बँकेवरील निर्बंधांचा कालावधी वाढवण्यात आला आहे.

आरबीआयने २९ एप्रिल २०२६ रोजीच्या आदेशानुसार 'पंढरपूर अर्बन को-ऑपरेटिव्ह बँक लिमिटेड, पंढरपूर'वर २ लाख रुपयांचा दंड ठोठावला आहे. बँकिंग नियमन अधिनियम, १९४९ अंतर्गत मिळालेल्या अधिकारांचा वापर करून ही कारवाई करण्यात आली. एनपीए खात्यांबाबतच्या मार्गदर्शक सूचनांचे पालन न केल्याचे तपासात आढळले. ३१ मार्च २०२५ रोजीच्या आर्थिक स्थिती आणि पर्यवेक्षणातील त्रुटींच्या आधारे हा निर्णय घेण्यात आला आहे. 'मोगवीरा को-ऑपरेटिव्ह बँक लिमिटेड, मुंबई'ला २० हजार रुपयांचा दंड ठोठावण्यात आला आहे. यवतमाळ जिल्ह्यातील 'द पुसद अर्बन को-ऑपरेटिव्ह बँक लिमिटेड, पुसद'वर आधीच निर्बंध लादण्यात आले होते. आता हे निर्बंध आणखी तीन महिन्यांनी वाढवले आहेत.

निरीक्षक म्हणून अमित शाह, नड्डा यांच्यावर जबाबदारी

बंगाल–आसाममध्ये मुख्यमंत्री निवडीचे काम

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : पश्चिम बंगाल आणि आसाम विधानसभा निवडणुकीत मोठा विजय मिळवल्यानंतर मुख्यमंत्रीपदासाठी भाजपने हालचाली सुरू केल्या आहेत. पश्चिम बंगालमध्ये विधिमंडळ नेता निवडीसाठी केंद्रीय गृहमंत्री अमित शाह यांची केंद्रीय निरीक्षक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे, तर आसामसाठी ही जबाबदारी माजी पक्षाध्यक्ष जे. पी. नड्डा यांच्याकडे सोपवण्यात आली आहे. नव्या सरकारचा शपथविधी ९ मे रोजी होण्याची शक्यता व्यक्त करण्यात आली आहे.

पाच राज्यांच्या निवडणुकांमध्ये भाजपने पश्चिम बंगाल, आसाम आणि पुदुच्चेरी येथे उल्लेखनीय यश मिळवत सत्ता स्थापनेचा मार्ग मोकळा केला आहे. त्यापैकी पश्चिम बंगालला विशेष महत्त्व असून ममता बॅनर्जी यांच्या नेतृत्वाखालील तृणमूल काँग्रेसच्या सत्तेला धक्का देत भाजपने मोठी झेप घेतली आहे. त्यामुळे येथे मुख्यमंत्रीपदाची निवड निर्णायक ठरणार आहे. पश्चिम बंगालमध्ये अमित शाह यांच्यासोबत ओडिशाचे मुख्यमंत्री मोहन चरण माझी यांची सह-निरीक्षक म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे. तर आसाममध्ये जे. पी. नड्डा यांच्यासोबत हरियाणाचे मुख्यमंत्री नायाब सिंह सैनी सह-निरीक्षक म्हणून काम पाहणार आहेत.

दरम्यान, अमित शाह बुधवारी कोलकात्याला रवाना होणार असून त्यानंतर विधिमंडळ नेता निवडीसाठी बैठक होण्याची शक्यता आहे. या बैठकीला निरीक्षक, सह-निरीक्षक, तसेच भाजपचे राज्यातील प्रमुख नेते आणि आमदार उपस्थित राहणार आहेत.

पश्चिम बंगालमध्ये २९४ पैकी २०६ जागा जिंकत भाजपने मोठा विजय मिळवला आहे, तर आसाममध्ये १२६ पैकी ८२ जागा मिळवत पक्षाने सत्ता टिकवली आहे. पश्चिम बंगालमधील निवडणुकीची संपूर्ण रणनीती मोठ्या प्रमाणावर अमित शाह यांच्या नेतृत्वाखाली राबवली गेली होती. उमेदवार निवड, प्रचाराची आखणी आणि संघटनात्मक बांधणी या सर्व बाबींमध्ये त्यांनी सक्रिय भूमिका बजावली. निवडणुकीदरम्यान त्यांनी सुमारे १५ दिवस बंगालमध्ये मुक्काम ठोकला होता. मागील तीन निवडणुकांपासून बंगालमध्ये सत्ता मिळवण्यासाठी भाजपचे प्रयत्न सुरू असून त्या सर्व प्रक्रियेत अमित शाह अग्रस्थानी राहिले आहेत. त्यामुळे मुख्यमंत्री निवडीसाठी त्यांची निरीक्षक म्हणून नियुक्ती महत्त्वाची मानली जात आहे.

अलाहाबाद उच्च न्यायालयाचा महत्त्वाचा निर्णय

कमावण्यास सक्षम जोडीदाराला पोटगी नाही

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : पोटगी (मेंटेनन्स) ही जोडीदाराला काम करण्यापासून परावृत्त करण्याचे साधन नाही. कमावण्याची पूर्ण क्षमता असलेला जोडीदार जाणीवपूर्वक काम टाळून दुसऱ्यावर आर्थिक भार टाकू शकत नाही, असे स्पष्ट करत अलाहाबाद उच्च न्यायालयाने एका प्रकरणात डॉक्टर पत्नीचा अंतरिम पोटगीचा दावा फेटाळला. न्यायमूर्ती अतुल श्रीधरन आणि न्यायमूर्ती विवेक सरन यांच्या खंडपीठाने हा निर्णय दिला.

हे प्रकरण दोन उच्चशिक्षित वैद्यकीय व्यावसायिकांतील वैवाहिक वादातून उद्भवले. एम.डी. पदवीधारक आणि स्त्रीरोगतज्ज्ञ असलेल्या पत्नीने कनिष्ठ न्यायालयाच्या निर्णयाला उच्च न्यायालयात आव्हान दिले होते. कनिष्ठ न्यायालयाने हिंदू विवाह कायदा, १९५५ अंतर्गत तिचा पोटगीचा अर्ज अंशतः फेटाळला होता. मात्र, तीन मुलांच्या संगोपनासाठी न्यूरोसर्जन असलेल्या पतीला दरमहा ६०,००० रुपये देण्याचे निर्देश दिले होते. पत्नीने युक्तिवाद केला की, वैवाहिक वादानंतर ती सध्या बेरोजगार असून उत्पन्नाचे कोणतेही साधन नाही. त्यामुळे प्रकरण निकाली लागेपर्यंत तिला अंतरिम पोटगी देण्यात यावी. तिने चतुर्भुज विरुद्ध सीताबाई या सर्वोच्च न्यायालयाच्या निर्णयाचा आधार घेत, स्वतःचा उदरनिर्वाह करण्यास असमर्थ असलेल्या जोडीदाराला पोटगी मिळण्याचा अधिकार असल्याचे म्हटले.

पतीने या मागणीला विरोध करत सांगितले की, तो आधीच मुलांच्या देखभालीसाठी दरमहा ६०,००० रुपये देत आहे. पत्नी उच्चशिक्षित असून तिच्यात स्वतंत्रपणे कमाई करण्याची क्षमता आहे, त्यामुळे ती 'परावलंबी' असल्याचा दावा ग्राह्य धरता येणार नाही. यासाठी पत्नीचे आयकर विवरण सादर करण्यात आले, ज्यात तिचे वार्षिक उत्पन्न ३१ लाख रुपयांपेक्षा अधिक असल्याचे नमूद होते.

उच्च न्यायालयाने सर्व बाबींचा विचार करून कनिष्ठ न्यायालयाचा निर्णय योग्य ठरवला. 'न्यायालयाने नमूद केले की, तो निर्णय खरोखरच स्वतःचा सांभाळ करण्यास असमर्थ असलेल्या व्यक्तींसाठी होता. मुलांच्या संगोपनासाठी पतीकडून दिल्या जाणाऱ्या ६०,००० रुपयांबाबत कोणताही वाद नसल्याचे नमूद करत, केवळ पत्नीच्या वैयक्तिक पोटगीच्या मागणीचा प्रश्न न्यायालयासमोर होता आणि ती मागणी फेटाळण्यात आली.

ममता यांच्याकडे अन्य पर्याय नाही

नवी दिल्ली : पश्चिम बंगालच्या मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी यांनी विधानसभा निवडणुकीतील पराभवानंतर राजीनामा द्यावा, अन्यथा राज्यपाल त्यांना बडतर्फ करू शकतात, असे तज्ज्ञांनी मंगळवारी सांगितले. राज्यपालांनी सरकार स्थापनेसाठी आमंत्रित केल्यानंतर जेव्हा एखाद्या नवीन व्यक्तीने पदभार स्वीकारला तेव्हा बॅनर्जी यांचा मुख्यमंत्रिपदाचा कार्यकाळ आपोआप संपेल असे काही तज्ज्ञांचे म्हणणे होते. तसेच, त्यांनी नमूद केले की, त्यांचा आणि मावळत्या विधानसभेचा कार्यकाळ ७ मे रोजी संपणार आहे. एका राज्यात दोन मुख्यमंत्री होऊ शकत नाहीत, असे विश्लेषकांनी म्हटले आहे.

युट्युबर संग्राम पाटील यांना दिलासा

लूक आऊट सर्क्युलरमध्ये बदलाचे उच्च न्यायालयाचे आदेश

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : भाजपच्या वरिष्ठ नेत्यांविरोधात सोशल मीडियावर आक्षेपार्ह पोस्ट केल्याप्रकरणी अडचणीत सापडलेले ब्रिटिश-भारतीय युट्युबर संग्राम पाटील यांना मुंबई उच्च न्यायालयाने मोठा दिलासा दिला आहे. त्यांच्या विरोधात जारी करण्यात आलेल्या लूक आऊट सर्क्युलर (एलओसी) मध्ये तातडीने बदल करण्याचे आदेश देण्यात आले असून, त्यामुळे त्यांचा ब्रिटनला परतण्याचा मार्ग मोकळा झाला आहे.

संग्राम पाटील १० जानेवारी रोजी भारतात आले होते. त्यानंतर १९ जानेवारीला ते ब्रिटनला परतणार होते. मात्र, भाजप नेत्यांविरोधात सोशल मीडियावर आक्षेपार्ह पोस्ट केल्याप्रकरणी त्यांच्यावर गुन्हा दाखल करण्यात आला आणि त्यांच्या नावावर लूक आऊट सर्क्युलर जारी करण्यात आले. त्यामुळे १९ जानेवारीला विमानतळावर त्यांना थांबवण्यात आले. त्यानंतर ते सुमारे साडेतीन महिने भारतातच अडकून पडले होते. या प्रकरणी उच्च न्यायालयात सुनावणीदरम्यान पाटील यांनी महत्त्वाचे प्रतिज्ञापत्र सादर केले. "तपास यंत्रणांना जेव्हा गरज भासेल, तेव्हा मी स्वतः हजर राहून पूर्ण सहकार्य करेन," असे त्यांनी हमीपत्र दिले. राज्य सरकारनेही हे प्रतिज्ञापत्र मान्य केले.

या पार्श्वभूमीवर न्यायालयाने एलओसीमध्ये आवश्यक बदल करण्याचे आदेश दिले. परिणामी, तपासात सहकार्य करण्याच्या अटीवर संग्राम पाटील यांना परदेशात जाण्याची मुभा मिळाली आहे.

सरासरी २ कोटी रुपये प्रति एकर, कुटुंबातील एकाला नोकरी

पुरंदर विमानतळासाठी जमीन अधिग्रहणाला वेग

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : प्रस्तावित पुरंदर विमानतळासाठी जमीन अधिग्रहण प्रक्रियेला वेग देत सरकारने मोठा आर्थिक पॅकेज जाहीर केला आहे. प्रत्येक एकरामागे सरासरी सुमारे २ कोटी रुपये देण्यात येणार असून, प्रकल्पग्रस्त कुटुंबातील एक सदस्याला विमानतळावर नोकरी देण्याची घोषणा जिल्हाधिकारी जितेंद्र डुडी यांनी केली.
जिल्हाधिकाऱ्यांच्या माहितीनुसार, पुरंदर तालुक्यातील सात गावांमध्ये एकूण १,२१६ हेक्टर जमीन आणि अन्य २४२ एकर जमीन अधिग्रहित केली जाणार आहे. या भागातील शेतकऱ्यांना

व्याजासह प्रति एकर १ कोटी ६१ लाख १ हजार ९२५ रुपये इतका मोबदला निश्चित करण्यात आला असून, विविध बाबींचा विचार करता सरासरी रक्कम सुमारे २ कोटी रुपयांपर्यंत जाणार आहे. फळबाग असलेल्या जमिनींसाठी दुप्पट दर देण्यात येणार असून, विहीर किंवा बोअरवेल असल्यास त्याचे स्वतंत्र मूल्यांकन करून मोबदला दिला जाणार आहे. यामुळे प्रत्येक शेतकऱ्याला त्यांच्या जमिनीच्या प्रकारानुसार वाढीव लाभ मिळणार आहे.
जिल्हाधिकाऱ्यांनी दिलेल्या माहितीनुसार, अधिग्रहित जमिनीपैकी १० टक्के विकसित भूखंड शेतकऱ्यांना परत देण्यात येणार आहेत. तसेच ज्या कुटुंबांचे घर या प्रकल्पामुळे बाधित होणार आहे, त्यांना अतिरिक्त अडीच गुंठे जमीन घरासाठी दिली जाईल. भूमिहीन शेतकऱ्यांना साडेसातशे दिवसांचे वेतन देण्याचाही निर्णय घेण्यात आला आहे. ही प्रक्रिया ७ मेपासून सुरू होणार असून शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यात थेट रक्कम जमा केली जाणार आहे. विमानतळाच्या टेंडर प्रक्रियेनंतर ऑक्टोबर-नोव्हेंबरमध्ये प्रत्यक्ष कामाला सुरुवात होण्याची शक्यता असून प्रकल्प तीन वर्षांत पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे. शेतकऱ्यांना करारनामे जिल्हाधिकारी कार्यालय किंवा सासवड प्रांत कार्यालयात सादर करता येणार आहेत. १० जूनपर्यंत ही प्रक्रिया सुरू राहील. ज्यांनी सहमती दर्शवली आहे, त्यांनाच मोबदला दिला जाईल; तर सहमती न देणाऱ्यांचे भूसंपादन सक्तीने करण्यात येईल, असा इशारा प्रशासनाने दिला आहे.
दरम्यान, या प्रकरणात नोंदवलेले गुन्हे मागे घेण्यात येणार असून महिला बचत गटांना विमानतळ परिसरात व्यवसायासाठी जागा उपलब्ध करून देण्याचीही घोषणा करण्यात आली आहे.
जमीन अधिग्रहणाबाबत अफवा किंवा संभ्रम निर्माण करू नये, तसेच बनावट पत्रकांपासून सावध राहावे, असे आवाहन जिल्हाधिकाऱ्यांनी केले आहे.

मेगा शिक्षक भरतीला वेग

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

मुंबई : राज्यातील शिक्षक भरतीची प्रतीक्षा करणाऱ्या लाखो उमेदवारांसाठी दिलासादायक निर्णय घेत शिक्षण विभागाने मेगा शिक्षक भरतीचा मार्ग मोकळा केला आहे. अनेक महिन्यांपासून रखडलेली ही प्रक्रिया वेगाने पुढे सरकणार असून, शाळांना ३१ मे २०२६ पर्यंत रिक्त पदे भरण्याचे आदेश देण्यात आले आहेत.

या भरती प्रक्रियेत महत्त्वाचा बदल करण्यात आला आहे. सध्या रिक्त असलेल्या पदांसोबतच मे २०२६ पर्यंत सेवानिवृत्त होणाऱ्या शिक्षकांमुळे निर्माण होणाऱ्या संभाव्य रिक्त जागांचाही समावेश करण्यात येणार आहे. त्यामुळे एकूण उपलब्ध पदांची संख्या वाढण्याची शक्यता असून अधिकाधिक उमेदवारांना संधी मिळणार आहे.

भरतीसाठी वेळापत्रक जाहीर करण्यात आले आहे. १ मे ते ३१ मे दरम्यान सर्व शाळा व्यवस्थापनांना त्यांच्या रिक्त पदांची माहिती 'पवित्र' पोर्टलवर नोंदवणे बंधनकारक करण्यात आले आहे. त्यानंतर जून महिन्यात उमेदवारांना पात्रता आणि गुणवत्तेनुसार शाळांचे पसंतीक्रम निवडण्याची संधी दिली जाणार आहे. संपूर्ण प्रक्रिया ऑनलाइन पद्धतीने पार पडणार आहे. गेल्या वर्षी झालेल्या 'शिक्षक अभियोग्यता व बुद्धिमत्ता चाचणी' परीक्षेला मोठा प्रतिसाद मिळाला होता. सुमारे २ लाख २८ हजार उमेदवारांनी नोंदणी केली होती, त्यापैकी २ लाख ११ हजार ३०८ उमेदवारांनी प्रत्यक्ष परीक्षा दिली. यापैकी १ लाख ७० हजार १०८ जणांनी स्व-प्रमाणपत्र प्रक्रिया पूर्ण केली आहे.

संपादकीय

गतीचे राजकारण आणि साचलेपणाचा भोग

निवडणुकीचे निकाल हे केवळ जय-पराजयाचे आकडे नसून, ते जनमानसातील परिवर्तनाच्या सुप्त इच्छेचे प्रतिबिंब असतात. ४ मे रोजी जाहीर झालेल्या निकालांनी सिद्ध केले की, परिवर्तनाचा 'इंपल्स' ओळखण्यात भाजप यशस्वी ठरला, तर विरोधकांच्या साचलेपणाने त्यांचा घात केला.

भारतीय लोकशाहीच्या महाकुंभात मतदार हा सर्वात मोठा 'अनाकलनीय' घटक आहे, असे आपण म्हणतो खरे; पण प्रत्यक्षात मतदार हा अत्यंत 'प्रॅक्टिकल' झाला आहे, हे राजकीय पक्षांच्या ध्यानी येत नाही. निकालांचा 'अन्वयार्थ' लावला तर एक गोष्ट स्पष्ट होते, राजकारण आता केवळ विचारधारा किंवा जुन्या ओळखींवर चालणारे राहिलेले नाही. ते आता 'डेटा', 'नॅरेटिव्ह' आणि सर्वात महत्त्वाचे म्हणजे 'परिवर्तनाच्या आकांक्षे'चे व्यवस्थापन करण्याचे शास्त्र झाले आहे. या निकालांनी अधोरेखित केलेली सर्वात महत्त्वाची बाब म्हणजे 'परिवर्तनाचा इंपल्स'. पश्चिम बंगाल आणि तामिळनाडूमध्ये जे सत्तापरिवर्तन किंवा सत्तेच्या समीकरणातील बदल आपण पाहत आहोत, ते आकस्मिक नाहीत. मतदारांच्या मनात एक प्रकारचा साचलेपणा निर्माण झाला होता. जेव्हा एखादा पक्ष किंवा नेतृत्व प्रदीर्घ काळ सत्तेत असते किंवा विरोधात असूनही आपली जुनीच कात टाकण्यास नकार देते, तेव्हा मतदारांच्या मनात एक सुप्त नाराजी जन्माला येते. भाजपने हीच नस अचूक पकडली. भाजपने स्वतःला केवळ एक राजकीय पक्ष म्हणून नाही, तर 'परिवर्तनाचे इंजिन' म्हणून सादर करण्यात यश मिळवले. विरोधक जेव्हा 'धर्मनिरपेक्षता' किंवा 'जुनी अस्मिता' या शब्दांच्या मखरात बसून स्वतःचे संरक्षण करत होते, तेव्हा भाजपने 'भविष्य' आणि 'विकास' या दोन शब्दांभोवती आपले नॅरेटिव्ह विणले. राजकारणातील 'साचलेपण' हे कोणत्याही रोगापेक्षा भयानक असते. विरोधकांच्या गोटात हे साचलेपण प्रकर्षाने जाणवते. अनेक प्रादेशिक पक्षांना आजही असे वाटते की, विशिष्ट समाजघटक किंवा जात ही त्यांची 'हक्काची पेढी' आहे. पण, आजचा तरुण मतदार, ज्याचा लोकसंख्येतील वाटा मोठा आहे, त्याला जात किंवा धर्मापेक्षा 'संधी' हवी आहे. त्याला प्रगत रस्ते, वेगवान इंटरनेट आणि रोजगाराची हमी हवी आहे. विरोधक जेव्हा आपल्या जुन्याच यशाच्या कथा सांगत बसतात, तेव्हा ते काळाच्या पाटीवर पुसले जातात. या निवडणुकीत विरोधकांनी केलेला सर्वात मोठा प्रमाद म्हणजे त्यांनी मतदारांच्या बदलत्या आकांक्षेला 'गृहीत' धरले. भाजपच्या यंत्रणेने जेव्हा या आकांक्षेला साद घातली, तेव्हा विरोधकांचे किल्ले पत्त्यासारखे कोसळले. भाजपच्या यशाचे गमक त्यांच्या 'संस्थात्मक ताकदी'मध्ये आहे. भाजप हा २४ तास कार्यरत राहणारा एक 'राजकीय कारखाना' झाला आहे. निवडणुका असोत वा नसोत, त्यांची पन्ना प्रमुख यंत्रणा आणि सोशल मीडियाची फळी सक्रिय असते. याउलट विरोधक हे केवळ 'हंगामी राजकारणी' ठरत आहेत. निवडणुकीचा हंगाम आला की युती करणे, जागावाटपावर चर्चा करणे आणि नंतर रॅली काढणे, या जुन्याच 'अठराव्या शतकातील' पद्धतींनी ते आजच्या 'डिजिटल युगातील' भाजपशी स्पर्धा करू पाहत आहेत. विरोधकांच्या या जडत्वाचा फायदा भाजपने उठवला नाही तरच नवल! एखादा मुद्दा लोकांच्या गळी कसा उतरवायचा, यात भाजपचे नेतृत्व वाकबगार आहे. विरोधक मात्र आजही 'प्रतिक्रियात्मक' राजकारण करत आहेत. भाजप जो अजेंडा देतो, त्यावर टीका करण्यात विरोधक आपली शक्ती खर्च करतात; स्वतःचा कोणताही 'पर्यायी अजेंडा' लोकांसमोर ठेवू शकत नाहीत. जेव्हा तुमच्याकडे देण्यासारखे काही नवे नसते, तेव्हा लोक 'जुने' नाकारून 'नव्या'चा स्वीकार करतात, मग तो पर्याय कितीही विवादित का असेना! सुधारणा या राजकीय विचारातही हव्या असतात. विरोधकांनी आताही स्वतःची संघटनात्मक रचना आणि विचारसरणी बदलली नाही, तर आगामी निवडणुकांचे निकाल हे या निकालांची 'झेरॉक्स प्रत' असतील. सत्तेचा रस्ता हा 'परिवर्तना'च्या गल्लीतून जातो. भाजपने त्या गल्लीत आपली आलिशान गाडी उभी केली आहे, कारण त्यांनी वेळेचा अंदाज घेतला. विरोधक मात्र अजूनही जुन्या वाड्याच्या गच्चीवरून पाऊस येण्याची वाट पाहत बसले आहेत. लोकशाही ही एका वाहत्या प्रवाहासारखी आहे, जो थांबतो तो सडतो आणि जो वाहतो तोच समुद्राला मिळतो. बंगाल आणि तामिळनाडूच्या निकालांनी दिलेला हा संदेश स्पष्ट आहे, 'बदला किंवा बाद व्हा'. राजकारणात 'स्थिरता' हा भ्रम आहे; खरी गोष्ट 'गती' आहे. ज्यांच्याकडे गती नाही, त्यांनी निकालांच्या दिवशी केवळ 'ईव्हीएम' किंवा 'प्रशासकीय यंत्रणे'वर रडत बसण्यापेक्षा स्वतःच्या 'जडत्वा'वर शोक व्यक्त करणे अधिक संयुक्तिक ठरेल.

डाव्यांचा दर्प आणि काँग्रेसची परीक्षा!

» केरळच्या विधानसभा निवडणुकीत सत्ताधारी डाव्या आघाडीच्या अहंकाराला मतदारांनी दिलेले उत्तर आणि त्यातून काँग्रेससमोर उभे ठाकलेले ऐक्याचे आव्हान, हा देशाच्या राजकारणाचा कल ठरवणारा कळीचा मुद्दा ठरणार आहे.

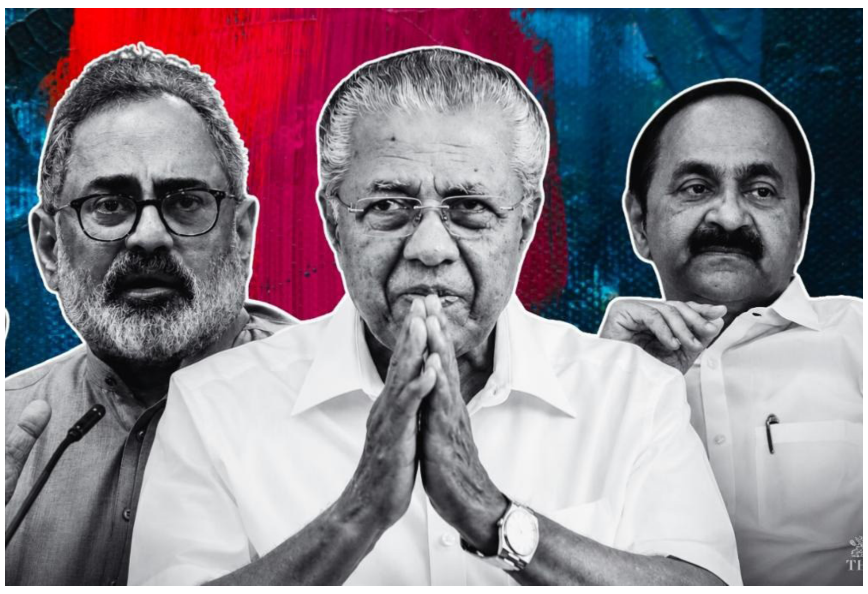

भारतीय राजकारणात केरळ हे राज्य नेहमीच आपल्या वेगळ्या राजकीय प्रवाहासाठी आणि प्रगल्भ मतदारांसाठी ओळखले जाते. दर पाच वर्षांनी सत्तापालट करण्याची दशकानुदशकांची परंपरा मागच्या वेळी पिणराई विजयन यांनी मोडीत काढली खरी, पण सत्ता पुन्हा मिळवण्यापेक्षा ती पचवणे अधिक कठीण असते, याची प्रचिती आता येऊ लागली आहे. नुकत्याच झालेल्या निवडणुका या नव्या सरकारची निवड करण्यासाठी नव्हत्या; तर त्या सत्ताधारी डाव्या लोकशाही आघाडीच्या 'दर्पा'विरुद्ध आणि काँग्रेसच्या नेतृत्वाखालील 'यूडीएफ'च्या 'अस्तित्वा'साठी होत्या. लोकशाहीत जेव्हा सत्तेचे केंद्र एकाच व्यक्तीभोवती किंवा पक्षाभोवती अवाजवी फिरू लागते, तेव्हा त्यातून जो अहंभाव जन्माला येतो, त्याला केरळचा सुजाण मतदार कसा वेसण घालतो, हे पाहणे रंजक ठरेल.

मुख्यमंत्री पिणराई विजयन यांच्या कार्यपद्धतीवर 'हुकूमशाही'चे शिक्कामोर्तब विरोधकांनी आधीच केले आहे. प्रशासनावर असलेली पक्षाची पोलादी पकड आणि 'पार्टी कॅडर'चा सरकारी कामातील हस्तक्षेप यामुळे केरळचे सत्ताकारण एका साच्यात अडकले आहे. सोन्याच्या तस्करीपासून ते सहकारी बँकांमधील घोटाळ्यांपर्यंतच्या आरोपांनी डाव्यांचा नैतिक पाया आधीच कमकुवत झाला होता. पण त्याहीपेक्षा घातक ठरला तो म्हणजे डाव्यांचा 'हूब्रिस'. सलग दुसऱ्यांदा सत्ता मिळाल्यानंतर 'आम्ही म्हणजे राज्य' हा जो एक प्रकारचा सरंजामी अविर्भाव विजयन यांच्यात आणि त्यांच्या पक्षांत आला, तो केरळच्या परंपरेला न रुचणारा आहे. कुबेर यांच्या शैलीत सांगायचे तर, "सत्तेचा अतिरेक हा विवेकाचा सर्वात मोठा शत्रू असतो", आणि नेमका हाच विवेक डाव्यांनी गमावल्याचे चित्र प्रचारात दिसत होते.

मात्र, प्रश्न केवळ डाव्यांच्या पराभवाचा नाही; तर काँग्रेसच्या तथाकथित 'ऐक्याचा' आहे. केरळमध्ये काँग्रेसची अवस्था ही नेहमीच 'नेत्यांची अफाट फौज आणि सैनिकांचा भीषण तुटवडा' अशी राहिली आहे. गटबाजी हा काँग्रेसच्या जणू 'राजकीय डीएनएमध्येच' असल्याने, मतदारांनी संधी दिली तरी ती पचवण्याची क्षमता काँग्रेसच्या नेतृत्वाकडे आहे का, हा खरा प्रश्न आहे. राष्ट्रीय स्तरावर 'इंडिया' आघाडीचे नेतृत्व करू पाहणाऱ्या काँग्रेससाठी केरळ हा सर्वात महत्त्वाचा बालेकिल्ला आहे. जर इथे काँग्रेसला स्पष्ट बहुमत मिळाले, तर राहुल गांधी यांच्या नेतृत्वाला एक नवे बळ मिळेल. पण जर अंतर्गत कुरघोड्यांमुळे ही संधी निसटली, तर तो केवळ केरळचा पराभव नसेल, तर काँग्रेसच्या 'पुनरुज्जीवनाच्या' स्वप्नाला लागलेली मोठी खिळ असेल. या निवडणुकीतील तिसरा आणि सर्वाधिक चर्चिला गेलेला पैलू म्हणजे भाजपची 'पेरणी'. केरळमध्ये भाजपला अद्याप विधानसभांच्या दारापर्यंत पोहोचता आले नसले, तरी त्यांनी घेतलेली मते कोणाचे गणित बिघडवणार, यावर निकालाची गणिते अवलंबून आहेत. विशेषतः ख्रिश्चन आणि हिंदू मतांच्या ध्रुवीकरणासाठी जो 'सोशल इंजिनीअरिंग'चा प्रयत्न झाला, तो केरळच्या शांत आणि प्रगल्भ सामाजिक विणकामाला छेद देणारा ठरतो की काय, अशी भीती वाटते. मतदारांनी दिलेला कौल केरळच्या पुढच्या पाच वर्षांचे नाही, तर डाव्यांच्या राजकीय शैलीचे आणि काँग्रेसच्या संघटनात्मक ताकदीचे 'ऑडिट' करणारा आहे. लोकशाहीत अहंकार चालत नाही. मग तो विजयन यांचा असो वा काँग्रेसच्या प्रादेशिक मित्र पक्षांचा. विधानसभा निकालांनी हेच नेमकेपणाने अधोरेखित केले आहे.

मिसिंग लिंकवर महापौरांचा 'सेल्फी' वाद

पोलिसांच्या दुहेरी निकषांवर प्रश्नचिन्ह

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : लोणावळा येथील 'मिसिंग लिंक' मार्गावर सेल्फी किंवा छायाचित्र काढण्यासाठी थांबणाऱ्यांवर गुन्हे दाखल करण्याचा इशारा महामार्ग पोलिसांनी दिलेला असतानाच पिंपरी-चिंचवडचे महापौर रवी लांडगे यांनी त्याच ठिकाणी थांबून छायाचित्र काढल्याने वाद निर्माण झाला आहे. संबंधित छायाचित्र सोशल मीडियावर पोस्ट होताच नागरिकांनी महापौरांसह पोलिसांवरही टीकेची झोड उठवली आहे.

मिसिंग लिंक मार्गावर वाहने ताशी १०० ते १२० किलोमीटर वेगाने धावत असल्याने या ठिकाणी थांबणे अत्यंत धोकादायक मानले जाते. याच कारणामुळे महामार्ग पोलिसांनी सर्वसामान्य वाहनचालकांवर दंडात्मक कारवाई सुरू केली असून अनेकांवर गुन्हेही दाखल करण्यात आले आहेत. मात्र, अशा पार्श्वभूमीवर महापौरांनीच नियम मोडल्याचा आरोप होत असल्याने पोलिसांच्या कारवाईवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित झाले आहे.

महाराष्ट्र दिनी मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस, उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आणि उपमुख्यमंत्री सुनेत्रा पवार यांच्या हस्ते या बहुचर्चित प्रकल्पाचे लोकार्पण झाले होते. १८० फूट उंचीच्या झुलत्या पुलामुळे निसर्गरम्य दृश्यांचा आनंद घेण्यासाठी नागरिक मोठ्या प्रमाणावर येथे येत आहेत. मात्र, याच आकर्षणामुळे काही वाहनचालक जीव धोक्यात घालून थांबत असल्याने पोलिसांनी कडक भूमिका घेतली आहे.

महापौर लांडगे यांनी सोमवारी (दि. ४) मुंबईकडे जाताना या मार्गावर थांबून छायाचित्र काढले व ते सोशल मीडियावर शेअर केले. त्यानंतर नागरिकांनी प्रश्न उपस्थित केले आहेत की, महापौरांना थांबण्याची विशेष परवानगी देण्यात आली होती का? नियम सर्वांसाठी समान आहेत का, की व्हीआयपींसाठी वेगळे निकष आहेत? या घटनेनंतर "सामान्य नागरिकांवर कडक कारवाई आणि लोकप्रतिनिधींना सूट?" असा सवाल उपस्थित होत असून, महापौरांवरही गुन्हा दाखल होणार का, याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

इंद्रायणी नदीतील जलपर्णी काढण्यास सुरुवात

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लोणावळा : शहरातून उगम पावून पूर्वेकडे वाहणाऱ्या इंद्रायणी नदी पात्रात मोठ्या प्रमाणावर वाढलेल्या जलपर्णीमुळे निर्माण झालेल्या समस्येवर अखेर हालचाल सुरू झाली आहे. पावसाळा तोंडावर आला असतानाही हे काम रखडले होते; मात्र यासंदर्भातील वृत्त प्रसिद्ध होताच नगर परिषद प्रशासनाने जलपर्णी हटविण्याच्या कामाला सुरुवात केली आहे.

शहरातून जाणाऱ्या सुमारे साडेतीन ते चार किलोमीटर नदीपात्रात जलपर्णीने पूर्ण विळखा घातला होता. परिणामी संपूर्ण पात्र हिरवेगार दिसू लागले होते. स्थानिक नगरसेवकांकडूनही सातत्याने याबाबत मागणी केली जात होती. राज्यभर अवकाळी पावसाची स्थिती आणि लवकरच सुरू होणारा मान्सून लक्षात घेता, प्रशासनाने उशिरा का होईना, पण प्रत्यक्ष कामाला सुरुवात केली आहे. लोणावळा धरणापासून वलवणच्या हद्दीपर्यंत नदीपात्र जलपर्णीने व्यापलेले आहे. शहरात भुयारी गटार योजना राबविण्यात आली असली, तरी प्रत्यक्षात मोठ्या प्रमाणात सांडपाणी अजूनही नदीत सोडले जात असल्याचे समोर आले आहे. जलपर्णी काढून ती नदीकिनारी टाकण्याऐवजी योग्य ठिकाणी नेऊन विल्हेवाट लावणे आवश्यक आहे. सध्या उन्हाळ्याचा कालावधी असल्याने काढलेली जलपर्णी नष्ट करण्यास सोपे जाणार आहे. त्याबरोबरच नदी स्वच्छता कायम राखणे हे प्रशासनासमोरील मोठे आव्हान आहे.

बांधकाम प्रदूषणावर कडक कारवाई

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : पिंपरी-चिंचवड शहरात वेगाने वाढणाऱ्या बांधकाम प्रकल्पांमुळे निर्माण होणारे धूळ व वायू प्रदूषण आटोक्यात आणण्यासाठी महापालिकेच्या बांधकाम विभागाने कडक नियमावली लागू केली आहे. या नियमांचे उल्लंघन करणाऱ्या बांधकाम व्यावसायिकांविरोधात दंडात्मक कारवाई सुरू करण्यात आली असून, १५० हून अधिक बिल्डरांना नोटिसा बजावण्यात आल्या आहेत.

शहरातील वाढते शहरीकरण, वाहनांची वाढती संख्या आणि मोठ्या प्रमाणावर सुरू असलेली बांधकामे यामुळे वायू प्रदूषणाची समस्या दिवसेंदिवस गंभीर होत आहे. वाकड, ताथवडे, पुनावळे, रावेत, किवळे, भोसरी, चिखली, मोशी, निगडी, पिंपरी, तळवडे, पिंपळे गुरव, कासारवाडी, सांगवी, दापोडी, आकुर्डी, पिंपळे निलख, रहाटणी, काळेवाडी, चऱ्होली आणि वडमुखवाडी या भागांमध्ये औद्योगिक व वाहतूक हालचालींसोबतच बांधकामांमुळे धुळीचे प्रमाण लक्षणीयरीत्या वाढले आहे.

हवेतील सूक्ष्म धूलिकणांचे प्रमाण वाढल्याने दमा, श्वसनाचे आजार, अॅलर्जी तसेच डोळ्यांच्या तक्रारींमध्ये वाढ होत आहे. विशेषतः लहान मुले, ज्येष्ठ नागरिक आणि श्वसनविकार असलेल्या व्यक्तींना याचा मोठा फटका बसत आहे. म्हणूनच, पालिकेने प्रदुषणाविरोधात दंडात्मक कारवाई हाती घेतली असून, प्रसंगी काम थांबविण्याचा इशारा दिला आहे.

एफआयआर शिवाय चौकशी म्हणजे दिखावा

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पिंपरी : पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेतील सुमारे ₹६० कोटींच्या कथित आर्थिक घोटाळ्याबाबत दक्ष नागरिक संघाने आक्रमक भूमिका घेत तात्काळ गुन्हा (एफआयआर) दाखल करण्याची मागणी केली आहे. संघाचे अध्यक्ष अॅड. अजित बोराडे यांनी पत्रकार परिषदेत बोलताना, "एफआयआर शिवाय कोणतीही चौकशी म्हणजे केवळ दिखावा," असे स्पष्ट मत व्यक्त करत महापालिका प्रशासनाला ७ दिवसांची मुदत दिली आहे.

या प्रकरणात स्थायी समिती आणि महासभेत बनावट ठराव मंजूर करून त्याआधारे कोट्यवधी रुपयांची बिले काढण्यात आल्याचा गंभीर आरोप करण्यात आला आहे.

प्राथमिक चौकशी अहवालात किमान १४ बनावट ठरावांची नोंद आढळल्याचे सांगण्यात आले. या पार्श्वभूमीवर संबंधित अधिकारी, कंत्राटदार आणि इतर जबाबदार व्यक्तींवर फौजदारी कारवाई करणे अत्यावश्यक असल्याचे बोराडे यांनी नमूद केले.

ते म्हणाले की, एफआयआर नोंद झाल्याशिवाय पोलीस यंत्रणा प्रभावीपणे कार्यरत होत नाही. त्यामुळे पंचनामा, कागदपत्रांची जप्ती, फॉरेन्सिक तपास अशा महत्त्वाच्या प्रक्रिया राबवता येत नाहीत. केवळ अंतर्गत चौकशीच्या नावाखाली वेळकाढूपणा केला जात असून यामुळे पुरावे नष्ट होण्याची आणि आरोपींना वेळ मिळण्याची शक्यता वाढते, असा इशाराही त्यांनी दिला.

महापालिका स्वतःच या प्रकरणाची चौकशी करत असल्याने तिच्या निष्पक्षतेवरही त्यांनी प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले. करदात्यांच्या पैशांचा मोठ्या प्रमाणावर गैरवापर झाल्याचा आरोप असताना संबंधित यंत्रणाच स्वतःची चौकशी कशी करू शकते, असा सवाल त्यांनी उपस्थित केला. तसेच, "महापालिका नेमकी कोणाला वाचवण्याचा प्रयत्न करत आहे?", "गुन्हा दाखल न करण्यामागे कोणाचा दबाव आहे?" आणि "संपूर्ण सत्य जनतेसमोर का आणले जात नाही?" असे प्रश्नही त्यांनी उपस्थित केले.

दक्ष नागरिक संघाने स्पष्ट केले आहे की, दिलेल्या मुदतीत एफआयआर नोंद करण्यात आली नाही, तर अॅड. अजित बोराडे न्यायालयात खासगी फौजदारी तक्रार दाखल करून पुढील कायदेशीर पावले उचलतील. या प्रकरणामुळे शहरात तीव्र असंतोष निर्माण झाला असून दोषींवर कठोर कारवाईची मागणी जोर धरत आहे.

सरकारी नोकरीचे आमिष दाखवून लाखोंची फसवणूक

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : सरकारी नोकरी लावून देण्याचे आमिष दाखवत तब्बल ७ लाख ४५ हजार ५०० रुपयांची फसवणूक केल्याप्रकरणी एका व्यक्तीविरुद्ध गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. ही घटना १५ जुलै २०२१ ते १६ जुलै २०२५ या कालावधीत घडल्याचे समोर आले असून, आरोपी सध्या फरार आहे.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, फिर्यादी महिलेची ओळख आरोपीशी झाली होती. आरोपीने स्वतःला सरकारी यंत्रणेशी संबंधित असल्याचे भासवून जेल विभागात 'ज्युनिअर क्लर्क' पदावर नोकरी लावून देण्याचे आमिष दाखवले. या बहाण्याने आरोपीने वेळोवेळी फिर्यादीकडून एकूण ७ लाख ४५ हजार ५०० रुपये उकळले.

दरम्यान, दीर्घकाळ उलटूनही नोकरी न मिळाल्याने तसेच पैसे परत न केल्याने आपली फसवणूक झाल्याचे लक्षात आल्यानंतर महिलेने पोलिसांत तक्रार दाखल केली. त्यानुसार ३ मे २०२६ रोजी दुपारी संबंधित पोलीस ठाण्यात गुन्हा नोंद करण्यात आला.

या प्रकरणी भारतीय न्याय संहितेच्या कलम ३१८(४) व ३१६(२) अंतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला असून, आरोपीचा शोध घेण्यासाठी पोलिसांनी पथके रवाना केली आहेत. पुढील तपास सुरू आहे.

डिव्हायडर ओलांडून कारचालकाचा धिंगाणा

पुणे : जुन्या मुंबई–पुणे महामार्गावर बेदरकार वाहनचालना करत डिव्हायडर ओलांडून आलेल्या कारचालकाने दुचाकीस्वारावर हल्ला केल्याची धक्कादायक घटना देहूरोड येथे घडली आहे. या प्रकरणी देहूरोड पोलिसांनी दोघांविरुद्ध गुन्हा दाखल केला असून, आरोपी अद्याप फरार आहेत.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, रोहिदास शांताराम जाधव (वय ४८, रा. शेलारवाडी, ता. मावळ) हे १ मे रोजी रात्री सुमारे ९ वाजण्याच्या सुमारास दुचाकीवरून शेलारवाडीच्या दिशेने जात होते. देहूरोड येथील सेंट्रल चौकाजवळ, सेक्शन हॉस्पिटलसमोर एका सॅन्ट्रो कारचालकाने अचानक डिव्हायडर ओलांडून त्यांची गाडी समोर आणली. या प्रकारामुळे जाधव यांना दुचाकीवर नियंत्रण ठेवताना मोठा धोका निर्माण झाला. या प्रकाराबाबत जाब विचारण्यासाठी जाधव यांनी कारचालकाला विचारणा केली असता, कारमधील दोघे खाली उतरले. त्यांनी शिवीगाळ करत जाधव यांच्यावर हल्ला चढवला. या मारहाणीत जाधव यांच्या नाकाला गंभीर दुखापत होऊन फ्रॅक्चर झाले असून, पाठीसह शरीराच्या इतर भागांवरही मार लागला आहे.

या प्रकरणी नरेंद्र अशोक मुरुडकर (रा. धायरी, पुणे) व त्याच्या एका साथीदाराविरुद्ध भारतीय न्याय संहिता कलम ११७(२), ३५२, ३५१(२) व ३(५) अन्वये गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. घटनेचा पुढील तपास देहूरोड पोलीस करत आहेत.

बेकायदेशीर दारू निर्मितीचा पर्दाफाश

पुणे : पुणे जिल्ह्यातील शिरगाव परिसरात बेकायदेशीर दारू निर्मितीचा प्रकार उघडकीस आला असून पोलिसांनी मोठी कारवाई करत हातभट्टीचे साहित्य जप्त केले आहे. या प्रकरणी शिरगाव पोलीस ठाण्यात गुन्हा क्रमांक १२६/२०२६ नोंद करण्यात आला असून महाराष्ट्र दारूबंदी अधिनियम कलम ६५ (क)(फ) अंतर्गत गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. ही कारवाई रविवारी दुपारी सुमारे साडेतीनच्या सुमारास मावळ तालुक्यातील पुसाणे गावाच्या हद्दीत, पवना नदीकाठी करण्यात आली. पोलिसांना मिळालेल्या माहितीनुसार एका महिला आरोपीकडून हातभट्टीद्वारे बेकायदेशीर दारू तयार केली जात असल्याचे समोर आले. छाप्यामध्ये सुमारे ८०० लिटर गुळमिश्रित कच्चे रसायन जप्त करण्यात आले असून त्याची अंदाजे किंमत २८ हजार ८०० रुपये इतकी आहे. मात्र, पोलिसांची चाहूल लागताच संबंधित महिला आरोपी घटनास्थळावरून फरार झाल्याचे पोलिसांनी सांगितले.

बेकायदेशीर शस्त्र बाळगणाऱ्याला अटक

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : शहरातील सांगवी परिसरात बेकायदेशीर शस्त्र बाळगणाऱ्या एका तरुणाला पोलिसांनी अटक केली आहे. या प्रकरणी सांगवी पोलीस ठाण्यात गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे.

पोलिसांनी दिलेल्या माहितीनुसार, दि. ३ मे रोजी सायंकाळी ८ ते ८.४५ वाजण्याच्या दरम्यान पिंपळे सौदागर येथील बस स्टॉपजवळील मोकळ्या मैदानात ही कारवाई करण्यात आली. या वेळी अभिषेक अशोक भंडारी (वय २७, रा. धनकवडी) याला ताब्यात घेण्यात आले. आरोपीकडे विनापरवाना देशी बनावटीचे एक पिस्तूल व एक जिवंत काडतूस असा सुमारे ५१ हजार रुपयांचा मुद्देमाल आढळून आला. शहरात लागू असलेल्या प्रतिबंधात्मक आदेशाच्या कालावधीतही आरोपीकडून शस्त्र बाळगले जात असल्याचे समोर आले. या प्रकरणी भारतीय शस्त्र अधिनियम १९५९ चे कलम ३(२५) तसेच महाराष्ट्र पोलीस अधिनियम १९५१ चे कलम ३७(१)(३) सह १३५ अन्वये गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे. आरोपीला अटक करण्यात आली असून पुढील तपास पोलीस उपनिरीक्षक पाटील करीत आहेत.

दैनिक राज्य लोकतंत्र हे पत्र मुद्रक, प्रकाशक मालक सीमा भिमराव मस्के यांनी जगमित्र प्रिंटर्स अॅण्ड सेल्स कॉर्पोरेशन सुमतीनगर, जालना रोड, बीड येथे छापून कार्यालय दैनिक राज्य लोकतंत्र, राजीव गांधी चौक, कॅनाल रोड, बीड, ता.जि. बीड, ४३११२२ (महाराष्ट्र) येथे प्रकाशित केले. **संपादक** - सीमा मस्के (मोकाशे) । **कार्यकारी संपादक** - सुभाष विलासराव चौरे या अंकात प्रकाशित झालेल्या मजकुरातील मतांशी संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायालयीन वाद बीड न्यायकक्षेत. EMAIL- RAJYALOKTANTRA@GMAIL.COM NO.L SB/BEED RNP-206/2024-26

सारांश वृत्त

पोपटराव तळेकर यांचे निधन

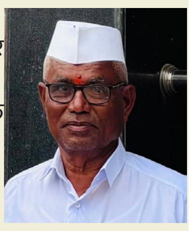

रांजणगाव गणपती : कारेगाव, ता. शिरूर येथील प्रगतशील शेतकरी पोपटराव हरिभाऊ तळेकर (वय ७२) यांचे नुकतेच निधन झाले. त्यांच्या पश्चात भाऊ, पत्नी, दोन मुले, पुतणे, सुना व नातवंडे असा मोठा परिवार आहे. येथील युवा उद्योजक शिवाजी तळेकर व ग्रामपंचायतीचे माजी उपसरपंच शहाजी तळेकर यांचे ते वडील होत.

लोणी काळभोरमध्ये टँकरचा भीषण स्फोट

लोणी काळभोर : पुणे–सोलापूर राष्ट्रीय महामार्गालगत माळी मळा परिसरात मंगळवारी सकाळी झालेल्या भीषण स्फोटाने संपूर्ण परिसर दणाणून गेला. टँकरवर वेल्डिंगचे काम सुरू असतानाच टाकीत साचलेल्या ज्वलनशील वायूमुळे झालेल्या स्फोटात एक कामगार गंभीररीत्या भाजला असून त्याच्यावर पुण्यात उपचार सुरू आहेत. या घटनेमुळे औद्योगिक सुरक्षेवर गंभीर प्रश्नचिन्ह निर्माण झाले आहे. 'भारत वेल्डिंग वर्क्स' या वर्कशॉपमध्ये सकाळी सुमारे साडेनऊ वाजण्याच्या सुमारास टँकर दुरुस्तीचे काम सुरू होते. काम सुरू असतानाच अचानक मोठा स्फोट झाला. स्फोटाची तीव्रता इतकी होती की वर्कशॉपवरील पत्र्याचे शेड तुटून उडाले, तर आवाज दूरवर गेल्याने परिसरात एकच खळबळ उडाली. या दुर्घटनेत चांद बाबू हा कामगार गंभीर भाजला. स्फोटानंतर तो शेडखाली अडकला होता. घटनेची माहिती मिळताच माजी उपसरपंच राजेंद्र काळभोर, अजय मोरे, अनिरुद्ध मराठे आणि रामा काळे यांनी तात्काळ घटनास्थळी धाव घेतली. त्यांनी प्रसंगावधान राखत जखमी कामगाराला बाहेर काढले आणि तातडीने रुग्णवाहिकेद्वारे पुण्यातील रुग्णालयात उपचारासाठी हलवले. स्फोटामुळे संबंधित टँकरचे मोठे नुकसान झाले आहे.

पुरातत्व विभागाचा १५ कोटींचा प्रस्ताव शासनाकडे सादर

राजगड किल्ल्याचा सर्वांगीण विकास

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पुणे : जागतिक वारसास्थळ आणि हिंदवी स्वराज्याची पहिली राजधानी असलेल्या राजगड किल्ला यांच्या सर्वांगीण विकासासाठी पुरातत्व विभागाने सुमारे १५ कोटी रुपयांचा प्रस्ताव राज्य शासनाकडे सादर केला आहे. युनेस्कोच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ऐतिहासिक वारसा जतन करताना पर्यटकांना मूलभूत व आधुनिक सुविधा उपलब्ध करून देणे, हा या योजनेचा प्रमुख उद्देश आहे.

पुरातत्व विभागाने दिलेल्या माहितीनुसार, गडावरील राजसदरेच्या परिसरात आधुनिक तंत्रज्ञानावर आधारित माहिती केंद्र उभारले जाणार आहे. या केंद्रामध्ये चित्रफिती व ध्वनिफितींच्या माध्यमातून छत्रपती शिवाजी महाराज यांच्या इतिहासाची प्रभावी मांडणी केली जाणार आहे. याशिवाय गडाच्या पायथ्याशी पाल खुर्द येथे पर्यटकांसाठी सुसज्ज निवारा, स्वच्छतागृहे आणि आवश्यक सुविधा निर्माण करण्यात येणार आहेत. या प्रकल्पांतर्गत गडावरील पायऱ्यांची दुरुस्ती, तटबंदीची मजबुतीकरणाची कामे, तसेच पिण्याच्या पाण्याची शाश्वत व्यवस्था उभारण्यावर विशेष भर दिला जाणार आहे. शासनाकडून या प्रस्तावास लवकरच मंजुरी मिळण्याची शक्यता व्यक्त करण्यात येत असून, मंजुरीनंतर विकासकामे टप्प्याटप्प्याने सुरू केली जाणार आहेत. राजगडला जागतिक वारसा दर्जा मिळाल्यानंतर पर्यटकांची संख्या मोठ्या प्रमाणात वाढली असली, तरी सोयीसुविधांच्या अभावामुळे अनेक अडचणी निर्माण झाल्या आहेत. गडावरील ऐतिहासिक तळी स्वच्छ नसल्याने पाणी दूषित झाले असून पर्यटकांना महागडे पाणी विकत घ्यावे लागते. निसरड्या वाटा, मधमाश्यांचे हल्ले, तसेच माकडांमुळे होणारे अपघात यामुळे पर्यटकांच्या सुरक्षेचा प्रश्न गंभीर बनला आहे. आपत्कालीन परिस्थितीत प्रथमोपचार सुविधा उपलब्ध नसणे हीदेखील मोठी उणीव आहे. त्याचबरोबर पुरातत्व विभागाकडे कामांच्या दर्जावर नियंत्रण ठेवण्यासाठी पुरेशी यंत्रणा नसल्याने संवर्धन कामांत त्रुटी राहिल्याच्या तक्रारीही समोर येत आहेत.

गडाच्या पायथ्याशी असलेल्या ऐतिहासिक 'शिवपट्टण' शहराच्या विकासासाठी सुमारे २९ कोटी रुपयांचा स्वतंत्र निधी प्रस्तावित, गडावर पर्यटकांसाठी आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या सुविधा उभारण्यावर भर, ऐतिहासिक वास्तूंचे संवर्धन आणि सुरक्षितता वाढविण्यावर लक्ष, माहिती केंद्राद्वारे इतिहासाचे डिजिटल सादरीकरण अशा तरतुदी यात आहेत.

राजगड किल्ल्याचे ऐतिहासिक महत्त्व अत्यंत मोठे आहे. सन १६४८ मध्ये छत्रपती शिवाजी महाराज यांनी या किल्ल्याची उभारणी केली आणि तब्बल २६ वर्षे येथून स्वराज्याचा कारभार चालवला. त्यामुळे हा किल्ला हिंदवी स्वराज्याच्या इतिहासातील अत्यंत महत्त्वाचा केंद्रबिंदू मानला जातो. प्रस्तावित विकास प्रकल्पामुळे राजगड किल्ल्याचे ऐतिहासिक वैभव जपत आधुनिक सुविधांची सांगड घालण्याचा प्रयत्न केला जाणार आहे. यामुळे पर्यटकांचा अनुभव अधिक समृद्ध होण्याबरोबरच या ऐतिहासिक वारशाचे जतन अधिक प्रभावीपणे होण्याची अपेक्षा व्यक्त केली जात आहे.

गायत्री अवधानी यांची मानद वन्यजीव रक्षक पदी नियुक्ती

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पारगाव : आंबेगाव तालुक्यातील शिंगवे येथील गायत्री नचिकेत अवधानी (राजगुरव) यांची महाराष्ट्र शासनाच्या महसूल व वनविभागामार्फत पुणे जिल्हा "मानद वन्यजीव रक्षक" या पदावर, वन्यजीव संरक्षण कायदा १९७२ अंतर्गत नियुक्ती करण्यात आली आहे.

गायत्री अवधानी या सन २००५-०६ पासून वन्यजीव रक्षण व संरक्षण क्षेत्रात कार्यरत असून सर्पमित्र आणि निसर्ग अभ्यासक म्हणून त्यांनी उल्लेखनीय काम केले आहे. शालेय जीवनापासूनच त्या सापांविषयी जनजागृती करत असून विविध शाळा, महाविद्यालये, गावे व वाडी-वस्त्यांमध्ये व्याख्याने, प्रदर्शने आणि जनजागृती कार्यक्रमांचे आयोजन करत आल्या आहेत. यासोबतच वन्यजीव छायाचित्र प्रदर्शनांचे आयोजनही त्या सातत्याने करीत आहेत.

सध्या त्या "एन्व्हायरमेंट कन्झर्वेशन ऑर्गनायझेशन, दौंड" या संस्थेच्या उपाध्यक्षा म्हणून कार्यरत असून संस्थेच्या माध्यमातून निसर्ग जनजागृती, वृक्षारोपण, वन्यजीव बचाव, व्याख्याने आणि प्रदर्शनांचे आयोजन करत आहेत. समाजात निसर्ग संवर्धन, संरक्षण आणि व्यवस्थापनाची जाणीव निर्माण व्हावी, यासाठी त्या कार्यरत आहेत. त्यांच्या या कार्याची दखल घेऊन महाराष्ट्र शासनाने त्यांची "पुणे जिल्हा मानद वन्यजीव रक्षक" या पदावर नियुक्ती केली आहे. या पदाच्या माध्यमातून निसर्ग रक्षण, संरक्षण व व्यवस्थापन अधिक बळकट करण्यासाठी जोमाने काम करण्याचा निर्धार त्यांनी व्यक्त केला.

मल्चिंग पेपरचा वाढला वापर

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

पारगाव : आंबेगाव तालुक्यात उन्हाळी हंगामातील पिकांसाठी शेतकऱ्यांकडून मल्चिंग पेपरचा वापर मोठ्या प्रमाणात वाढताना दिसत आहे. बदलत्या हवामानामुळे आणि वाढत्या तापमानामुळे पिकांचे संरक्षण करणे शेतकऱ्यांसाठी आव्हानात्मक ठरत असताना, मल्चिंग पेपर हा प्रभावी पर्याय ठरत आहे.

तालुक्यातील पारगाव, शिंगवे, रांजणी, वळती, नागापूर, थोरांदळे आदी गावांमध्ये सध्या उन्हाळी हंगामातील टोमॅटो व मिरची पिकांच्या लागवडीची जोरदार तयारी सुरू आहे. बहुतांश शेतकऱ्यांनी आपल्या शेतात बेड तयार करून त्यावर मल्चिंग पेपर अंथरला आहे. यामुळे पिकांची लागवड अधिक शिस्तबद्ध व नियोजनबद्ध पद्धतीने होत असल्याचे दिसून येते.

मल्चिंग पेपरमुळे जमिनीतील ओलावा टिकून राहतो, तणांची वाढ कमी होते आणि पिकांची वाढ अधिक जोमाने होते. तसेच पाण्याचा अपव्यय कमी होऊन सिंचनाचा खर्चही घटतो. उन्हाळ्यातील कडक उन्हापासून मुळांचे संरक्षण होत असल्याने उत्पादनात वाढ होत असल्याचे शेतकरी सांगत आहेत.

याशिवाय मल्चिंगमुळे मातीचे तापमान नियंत्रित राहते, ज्यामुळे पिकांच्या मुळांची वाढ चांगली होते. परिणामी, टोमॅटो व मिरचीसारख्या भाजीपाला पिकांचे उत्पादन व गुणवत्ता दोन्ही सुधारण्यास मदत होत आहे. काही शेतकऱ्यांनी सुरुवातीला खर्च अधिक असल्याचे नमूद केले असले, तरी दीर्घकालीन फायद्यामुळे मल्चिंग पेपरचा वापर फायदेशीर ठरत असल्याचे त्यांनी सांगितले.

भीमशक्ती संघटनेचे धरणे आंदोलन

नसरापूर आणि खालुंब्रे घटनेचा तीव्र निषेध

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

राजगुरुनगर : नसरापूर (ता. भोर) व खालुंब्रे (ता. खेड) येथे अल्पवयीन बालकांवर अत्याचार करून खून केल्याच्या संतापजनक घटनांच्या निषेधार्थ भीमशक्ती संघटनेच्या वतीने धरणे आंदोलन करत आरोपींना तात्काळ फाशीची शिक्षा देण्याची जोरदार मागणी करण्यात आली.

पुणे जिल्ह्यातील नसरापूर (ता. भोर) येथे एका चिमुकल्या मुलीवर अत्याचार करून खून केल्याची घटना घडली असून, त्याचप्रमाणे खालुंब्रे (ता. खेड) येथे चार वर्षांच्या बालकावर अमानुष अत्याचार करून हत्या करण्यात आल्याच्या घटनेने संपूर्ण परिसरात संतापाची लाट उसळली आहे. या दोन्ही घटनांच्या निषेधार्थ भीमशक्ती संघटनेच्या वतीने धरणे आंदोलन करण्यात आले. यावेळी भीमशक्ती संघटनेचे जिल्हाध्यक्ष विजय डोळस, तालुकाध्यक्ष अनिल जाधव, सचिव के. डी. जाधव, किशोर डोळस, संजय गायकवाड, सिद्धार्थ सरोदे, मंगेश जाधव, नितेश वाघमारे, मंगेश शिंदे, सिद्धार्थ भालेराव, विकास पडवळ, भुजंग झोगडत, नागेश शिंदे, आकाश घोडके आदी कार्यकर्ते व नागरिक उपस्थित होते. भीमशक्ती संघटनेच्या पदाधिकाऱ्यांनी संबंधित आरोपींना कोणतीही दया न दाखवता तात्काळ फाशीची शिक्षा देण्यात यावी, अशी ठाम भूमिका मांडली. तसेच अशा प्रकारच्या मानवतेला काळिमा फासणाऱ्या घटना महाराष्ट्रात वारंवार घडत असल्याने राज्य शासनाने विद्यमान कायद्यात बदल करून कठोर शिक्षेची तरतूद करणारा स्वतंत्र कायदा लागू करावा, अशी मागणी करण्यात आली.

संघटनेच्या वतीने देण्यात आलेल्या निवेदनात नमूद करण्यात आले की, अशा गंभीर गुन्ह्यांवर आळा बसण्यासाठी कठोर व तातडीने शिक्षा होणे गरजेचे आहे. अन्यथा समाजात भीतीचे वातावरण निर्माण होऊन नागरिकांचा कायद्यावरील विश्वास कमी होण्याची शक्यता आहे. त्यामुळे अशा प्रकरणांची शासनाने गंभीर दखल घ्यावी.

नसरापूर आणि खालुंब्रे येथील निष्पाप चिमुकल्यांवर झालेले अत्याचार हे केवळ गुन्हे नाहीत, तर मानवतेचा क्रूर अपमान आहे. अशा नराधमांना जिवंत ठेवण्याचा कोणताही अधिकार नाही—त्यांना तात्काळ फाशीची शिक्षा देण्यात यावी, ही आमची ठाम आणि आक्रमक मागणी आहे. अशा विकृत प्रवृत्तीच्या गुन्हेगारांविरोधात शासनाने कोणतीही दया दाखवू नये. वारंवार घडणाऱ्या या घटनांमुळे समाजात भीती आणि संताप निर्माण झाला आहे. त्यामुळे अशा गुन्ह्यांसाठी तातडीने कठोर, निर्दय आणि धाकदायक कायदा लागू करून भविष्यात अशा प्रकारांना कायमचा आळा बसवणे गरजेचे आहे, असे विजय डोळस, अध्यक्ष, भीमशक्ती संघटना, पुणे जिल्हा यांनी म्हटले आहे.

परसुल येथे प्रबोधन कार्यशाळा संपन्न

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

राजगुरुनगर : जुन्नर वनविभागाच्या वतीने उपवनसंरक्षक प्रशांत खाडे, सहाय्यक वनरक्षक अमृत शिंदे तसेच संतोष कंक, वनपरिक्षेत्र अधिकारी (चाकण) यांच्या मार्गदर्शनाखाली नुकतीच परसुल येथे मानव-बिबट वन्यजीव संघर्ष कमी करण्यासाठी जनजागृती व प्रबोधन कार्यशाळेचे आयोजन करण्यात आले.

या कार्यशाळेत डॉ. सुमित्र तिजारे, सुशील सहारे व राकेश निमकर यांनी ग्रामस्थांना बिबट्याच्या हालचाली, सुरक्षिततेचे उपाय तसेच वन्यजीव संवर्धनाचे महत्त्व याबाबत सविस्तर मार्गदर्शन केले. प्रश्नोत्तरांच्या माध्यमातून ग्रामस्थांच्या शंकांचे निरसनही करण्यात आले.

कार्यक्रमास खेड तालुक्याचे आमदार बाबाजी काळे यांनी उपस्थित राहून वनविभागाच्या या उपक्रमाचे कौतुक केले. मानव आणि वन्यजीव यांच्यातील संघर्ष टाळण्यासाठी जनजागृती अत्यंत आवश्यक असून, ग्रामस्थांनी सतर्क राहून वनविभागास सहकार्य करावे, असे आवाहन त्यांनी यावेळी केले.

या कार्यक्रमास वनविभागाच्या सुवर्णा जगताप (वनपाल, परसुल), माधुरी पिसाळ (वनपाल, आंबोली), धीरज खेडकर (वनरक्षक, आंबोली), शीतल शिंदे (वनरक्षक, परसुल), योगेश पाटोळे (वनरक्षक, कडे), ओम पवार, खांडेभराड, संजय जाधव आदी उपस्थित होते. तसेच सरपंच बाळू बांगर, तुकाराम म्हसे, रोहिदास शिंदे व मोठ्या संख्येने ग्रामस्थांनी कार्यशाळेस उपस्थिती दर्शविली.

या प्रबोधन कार्यशाळेमुळे ग्रामस्थांमध्ये वन्यजीवांविषयी जागरूकता निर्माण होऊन मानव-बिबट संघर्ष कमी करण्यासाठी सकारात्मक वातावरण तयार होण्यास मदत होणार असल्याचा विश्वास आमदार बाबाजी काळे यांनी व्यक्त केला.

एमआयटी ज्युनिअर कॉलेजचे बारावी परीक्षेत यश

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

आळंदी : महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाद्वारे फेब्रुवारी-मार्च महिन्यात घेण्यात आलेल्या इयत्ता बारावीच्या परीक्षेत आळंदी येथील एमआयटी ज्युनिअर कॉलेजने यंदाही उज्ज्वल यशाची परंपरा कायम राखली आहे.

महाविद्यालयाचा एकूण निकाल तब्बल ९९.१३ टक्के लागला असून, परीक्षेस बसलेल्या ३४७ विद्यार्थ्यांपैकी ३४४ विद्यार्थ्यांनी यश संपादन केले आहे.

शाखानिहाय निकालात वाणिज्य शाखेने ९९.१९ टक्के निकालासह आघाडी घेतली. या शाखेतील १२४ विद्यार्थ्यांपैकी १२३ विद्यार्थी उत्तीर्ण झाले. विज्ञान शाखेचा निकाल ९९.१० टक्के लागला असून, २२३ पैकी २२१ विद्यार्थ्यांनी यश मिळवले आहे.

गुणवत्ता यादीत वाणिज्य शाखेतून सुप्रिया अनिल जडगे हिने ९५.५ टक्के गुण मिळवून प्रथम क्रमांक पटकावला, तर विज्ञान शाखेतून सौम्या बसवराज माशाळ हिने ८९ टक्के गुणांसह प्रथम क्रमांक मिळवला.

या यशाबद्दल एमआयटी संस्थेच्या कार्यकारी संचालिका प्रा. स्वाती कराड-चाटे आणि प्रोजेक्ट डायरेक्टर डॉ. ज्योती जोतवानी यांनी विद्यार्थ्यांचे अभिनंदन केले.

प्राचार्य डॉ. सदाशिव कुंभार आणि उपप्राचार्य डॉ. ओंकार इनामदार यांनी हे यश शिक्षकांचे मार्गदर्शन, त्यांचे अथक परिश्रम आणि विद्यार्थ्यांच्या सातत्यपूर्ण मेहनतीचे फलित असल्याचे नमूद केले.

महाविद्यालय प्रशासनाने सर्व यशस्वी विद्यार्थ्यांचे आणि त्यांच्या पालकांचे अभिनंदन करून त्यांच्या पुढील वाटचालीस शुभेच्छा दिल्या.

वाढत्या उन्हामुळे शेतीकामे ठप्प

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लोणी-धामणी : आंबेगाव तालुक्याच्या पूर्व भागातील लोणी, धामणी परिसरात वाढत्या उष्णतेमुळे शेतीकामांवर मोठा परिणाम झाला असून शेतकऱ्यांना अनेक अडचणींना सामोरे जावे लागत आहे.

आंबेगाव तालुक्याच्या पूर्व भागात दोन भौगोलिक विभाग आहेत. लाखणगाव, पोंदेवाडी, जारकरवाडी, देवगाव, काठापूर, निरगुडसर हा भाग बागायती पट्टा म्हणून ओळखला जातो. या भागाच्या उत्तरेला घोड नदी तर दक्षिणेला डिंभा उजवा कालवा असल्याने येथे वर्षभर पाण्याची उपलब्धता असते. त्यामुळे ऊसाबरोबरच विविध भाजीपाला पिकांची लागवड मोठ्या प्रमाणावर केली जाते.

सध्या वाढत्या उन्हामुळे मजूर मिळत नसल्याने शेतीकामे ठप्प झाली असून शेतकरी हतबल झाल्याचे चित्र आहे. याउलट लोणी, धामणी, मांदळेवाडी, वडगावपीर, शिरदाळे, पहाडदरा या गावांचा समावेश असलेला जिरायती पट्टा दुष्काळग्रस्त मानला जातो. येथे कोट्यवधी रुपये खर्चून जलजीवन योजनेअंतर्गत पाणीपुरवठा योजना राबविल्या असल्या तरी उन्हाळ्यात टँकरवरच अवलंबून राहावे लागते. सध्या प्रचंड उष्णतेमुळे या भागातील शेती मशागतीची कामेही ठप्प झाली आहेत.

साधारणपणे एप्रिल-मे महिन्यात खरीप हंगामासाठी शेतकरी नांगरट करून जमीन तापवतात, ज्यामुळे पुढील पिके चांगली येतात. मात्र, यंदा कडक उन्हामुळे शेतात काम करणे कठीण झाले आहे. पूर्वी शेतकरी सकाळी लवकर व संध्याकाळी काम करत असत, परंतु सध्या दिवसभर तीव्र उष्णता असल्याने शेतकरी घराबाहेर पडण्यास टाळाटाळ करत आहेत. वाढत्या उष्णतेमुळे शेतीचे नियोजन विस्कळीत झाले असून तापमानात घट झाल्यासच परिस्थिती सुधारेल, अशी प्रतिक्रिया ज्येष्ठ शेतकऱ्यांनी व्यक्त केली आहे.

३५००हून अधिक स्पर्धकांचा सहभाग

रांजणगाव मॅरेथॉन स्पर्धा उत्साहात संपन्न

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

रांजणगाव गणपती : पर्यावरण संवर्धन व आरोग्य जनजागृतीचा संदेश देत रांजणगाव एमआयडीसी, ता. शिरूर येथे रांजणगाव मॅरेथॉन २०२६ स्पर्धा मोठ्या उत्साहात संपन्न झाली. यंदा या स्पर्धेचे नववे वर्ष असून, राज्यभरातून सुमारे ३५००हून अधिक स्पर्धकांनी उत्स्फूर्त सहभाग नोंदवला.

आर.एम. धारीवाल फाउंडेशन आणि महागणपती फाउंडेशन यांच्या संयुक्त विद्यमाने स्पर्धेचे आयोजन करण्यात आले होते. स्पर्धेच्या अध्यक्षस्थानी धारीवाल फाउंडेशनच्या उपाध्यक्षा शोभा धारीवाल उपस्थित होत्या. यावेळी पुनीत बालन ग्रुपचे प्रमुख पुनीत बालन, सिने अभिनेते सिद्धार्थ जाधव तसेच रांजणगावचे पोलिस उपनिरीक्षक नीलकंठ तिडके यांची प्रमुख उपस्थिती होती.

स्पर्धेत ३ किमी व ५ किमी अंतरांच्या गटांमध्ये धावण्याची संधी देण्यात आली होती. स्पर्धकांनी उत्साहाने सहभाग घेत मॅरेथॉन पूर्ण केली. स्पर्धकांना प्रोत्साहन देण्यासाठी झुंबा डान्ससह विविध उपक्रम राबविण्यात आले. तसेच वृक्षलागवडीचा संदेश देत शोभाताई धारीवाल प्री-स्कूल, रांजणगाव गणपती येथील विद्यार्थ्यांनी स्केटिंगच्या माध्यमातून आकर्षक सादरीकरण करत उपस्थितांची मने जिंकली. यावेळी शोभा धारीवाल यांनी आरोग्य, व्यायाम, वृक्षलागवड आणि प्राणवायू देणाऱ्या झाडांचे महत्त्व अधोरेखित केले. लहान मुलांपासून युवक-युवतींपर्यंत सर्वांनी नियमित व्यायाम करण्याची गरज असल्याचे त्यांनी सांगितले. सिने अभिनेते सिद्धार्थ जाधव यांनीही उपस्थितांशी संवाद साधत व्यायामाचे महत्त्व पटवून दिले. तसेच आई-वडिलांचा आदर करणे आणि आयुष्यात विश्वास संपादन करणे आवश्यक असल्याचा संदेश त्यांनी दिला.

स्पर्धेचे सूत्रसंचालन निलेश पडवळ यांनी केले, तर आयोजक सागर पाचुंदकर यांनी उपस्थितांचे आभार मानले. स्पर्धेतील ५ किमी गटात मुलांमध्ये मोनू कुमार (जळगाव) व मुलींमध्ये शिवानी दिवाकर (सातारा) यांनी बाजी मारली, तर ३ किमी गटात मुलांमध्ये आकाश राठोड (अमरावती) व मुलींमध्ये आदिती हरगुडे (पुणे) यांनी प्रथम क्रमांक पटकावला.

जुन्या आराखड्यानुसार कांदाचाळीस परवानगी हवी

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लोणी-धामणी : आंबेगाव तालुक्यातील शेतकऱ्यांकडून एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानाअंतर्गत काढणीनंतरच्या व्यवस्थापन घटकातील कांदाचाळ आराखड्यात सुधारणा करण्याची मागणी करण्यात आली आहे. या अभियानाअंतर्गत तालुक्यातील शेतकऱ्यांची कांदाचाळ बांधणीसाठी निवड करण्यात आली होती. मात्र, नव्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार कांदा साठवणुकीच्या वर ०.६० मीटर अंतर ठेवून छत बांधणे अपेक्षित आहे.

शेतकऱ्यांच्या मते, अशा प्रकारच्या रचनेमुळे वादळी वारे आणि मुसळधार पावसात कांदाचाळीचे पत्रे उडून जाण्याचा धोका निर्माण होऊ शकतो. त्यामुळे सद्य आराखड्यात आवश्यक सुधारणा करून जुन्या पद्धतीनुसार कांदाचाळ उभारण्यास परवानगी द्यावी, अशी मागणी आंबेगाव तालुका पंचायत समिती सदस्या अंकिता वाळुंज यांनी संबंधित विभागाकडे केली आहे. या संदर्भात प्रशासनाने तातडीने निर्णय घेऊन शेतकऱ्यांना दिलासा द्यावा, अशी अपेक्षा कांदा उत्पादक शेतकऱ्यांकडून व्यक्त करण्यात येत आहे.

सारांश वृत्त

दिल्लीत गारपीट, वादळी पाऊस

नवी दिल्ली: राष्ट्रीय राजधानीच्या काही भागांमध्ये गारपीट आणि मेघगर्जनेसह पाऊस झाला, ज्यामुळे अवकाळी पाऊस आणि ढगाळ वातावरणामुळे उन्हाळ्याच्या उष्णतेपासून दिलासा मिळाला. मंगळवारी शहर ऑरेंज अलर्टखाली होते. दिवसभरात पाऊस, गारपीट आणि मेघगर्जनेसह पावसाचा अंदाज आहे.

कुलगाममध्ये अंमली पदार्थ तस्करांना अटक

श्रीनगर : जम्मू आणि काश्मीरच्या कुलगाम जिल्ह्यात पोलिसांनी मंगळवारी तीन कथित अमली पदार्थ तस्करांना अटक केली आणि त्यांच्या ताब्यातून २०२ ग्रॅम हेरॉईन जप्त केले, अशी माहिती अधिकाऱ्यांनी मंगळवारी दिली. "अमली पदार्थांच्या तस्करीविरोधात मोठे यश मिळवत, कुलगाम पोलिसांनी एका प्रमुख सूत्रधारासह तीन आरोपींना अटक केली आणि मोठ्या प्रमाणात हेरॉईन व रोकड जप्त करून अमली पदार्थांचे जाळे यशस्वीपणे उद्ध्वस्त केले," अशी माहिती पोलीस प्रवक्त्याने दिली. विश्वसनीय माहितीच्या आधारे कारवाई करत पोलिसांनी काझीगुड परिसरात एक मोबाईल चेक पोस्ट उभारली आणि अमली पदार्थांची तस्करी करणाऱ्या दोन संशयितांना अटक केली, असे प्रवक्त्याने सांगितले.

रस्ते अपघातांमध्ये तिघांचा मृत्यू

इटानगर : पश्चिम गिरिडीह/गोड्डा झारखंडच्या गिरिडीह आणि गोड्डा जिल्ह्यांमध्ये मंगळवारी झालेल्या दोन वेगवेगळ्या रस्ते अपघातांमध्ये तीन जणांचा मृत्यू झाला आणि पाच जण जखमी झाले, अशी माहिती पोलिसांनी दिली. गिरिडीह जिल्ह्यात, सरिया-राजधानवार मुख्य रस्त्यावर मखमरगो पंचायत इमारतीजवळ मागून भरधाव वेगाने येणाऱ्या पिक-अप व्हॅनने धडक दिल्याने दोन वृद्ध पुरुष आणि एका महिलेचा जागीच मृत्यू झाला, तर एक जण जखमी झाला. "वाहनाने धडक दिली तेव्हा पीडित पायी चालत होते. त्यापैकी दोघांचा जागीच मृत्यू झाला, तर जखमी व्यक्तीला बागोदर येथील सरकारी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. तिन्ही पीडितांचे वय ६० ते ७० वर्षांच्या दरम्यान होते.

बंगाल-आसाम विजयाचा प्रभाव

उत्तर प्रदेशसाठी भाजपची आक्रमक रणनीती

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

लखनौ : पश्चिम बंगाल आणि आसाममधील विधानसभा निवडणुकांमध्ये मिळालेल्या निर्णायक यशानंतर भारतीय जनता पक्षने आता पुढील वर्षीच्या सुरुवातीला होणाऱ्या उत्तर प्रदेश विधानसभा निवडणुकीकडे पूर्ण ताकदीने लक्ष केंद्रीत केले आहे. बंगालमध्ये ममता बॅनर्जी यांच्या नेतृत्वाखालील तृणमूल काँग्रेसला सत्तेतून हटवणे आणि आसाममध्ये सलग तिसऱ्यांदा सत्ता मिळवणे या दुहेरी विजयामुळे पक्षाला राष्ट्रीय पातळीवर मोठी राजकीय धार मिळाली आहे. या पार्श्वभूमीवर उत्तर प्रदेशात तिसऱ्यांदा सत्ता मिळवण्यासाठी भाजप अधिक आक्रमक आणि बहुआयामी रणनीती राबवण्याच्या तयारीत आहे.

राजकीय तज्ज्ञांच्या मते, या विजयांचा सर्वात मोठा परिणाम म्हणजे मतदारांमध्ये "भाजप अटळ आहे" अशी मानसिकता निर्माण होणे. ही भावना अनिर्णित मतदारांवर प्रभाव टाकण्यासाठी महत्त्वाची ठरू शकते, तर विरोधी पक्षांचे मनोधैर्य खच्ची करण्यासही मदत करू शकते. देशातील सर्वात महत्त्वाच्या राजकीय राज्यांपैकी एक असलेल्या उत्तर प्रदेशात ही 'विजयी लाट' भाजपच्या प्रचारासाठी मजबूत पार्श्वभूमी निर्माण करत आहे.

उत्तर प्रदेशात मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांच्या नेतृत्वाभोवतीच संपूर्ण निवडणूक मोहीम केंद्रित राहण्याची शक्यता आहे. त्यांच्या प्रशासनशैली, कायदा-सुव्यवस्थेबाबतचे कठोर धोरण आणि ठाम हिंदुत्ववादी भूमिका या मुद्द्यांवर प्रचार रचला जाणार आहे. पश्चिम बंगालमध्ये स्टार प्रचारक म्हणून योगी आदित्यनाथ यांचा उच्च यशदर लक्षात घेता, त्यांच्या प्रतिमेचा प्रभाव उत्तर प्रदेशात अधिक प्रभावीपणे वापरण्याचा पक्षाचा मानस आहे. परिणामी, आगामी निवडणूक ही 'योगी विरुद्ध विरोधक' अशी थेट लढत ठरू शकते. भाजपची रणनीती केवळ अस्मितेच्या राजकारणापुरती मर्यादित न राहता विकासाच्या मुद्द्यांवरही आधारित असणार आहे. महामार्ग, विमानतळ, औद्योगिक कॉरिडॉर यांसारख्या पायाभूत सुविधांच्या प्रकल्पांवर भर देत विकासाभिमुख प्रतिमा मजबूत करण्याचा प्रयत्न केला जाईल. त्याचवेळी विरोधकांच्या कथित तुष्टीकरणाच्या राजकारणावर टीका करत हिंदुत्ववादी विचारसरणीला अधिक ठळक करण्याची शक्यता आहे. महिला आरक्षण विधेयकासारख्या मुद्द्यांवर विरोधकांना घेरण्याचीही रणनीती आखली जात आहे.

दरम्यान, समाजवादी पक्ष आणि भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेस यांसारखे विरोधी पक्ष 'पिछडा, दलित, अल्पसंख्यांक' या समीकरणावर भर देत भाजपला आव्हान देण्याचा प्रयत्न करत आहेत. मात्र २०२४ च्या लोकसभा निवडणुकीत भाजपच्या जागांमध्ये झालेली घट लक्षात घेता, सत्ताधारी पक्ष अधिक सजग आणि आक्रमक भूमिका घेत आहे.

बंगाल आणि आसाममधील विजयामुळे उत्तर प्रदेशातील मित्रपक्षांवरील भाजपचे वर्चस्वही अधिक मजबूत होण्याची शक्यता आहे. राष्ट्रीय लोकदल, सुहेलदेव भारतीय समाज पार्टी, अपना दल (एस) आणि निषाद पार्टी यांसारख्या पक्षांना जागावाटपात भाजपच्या अटींनुसारच निर्णय घ्यावे लागू शकतात.

तृणमूलने जनादेश स्वीकारला

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

कोलकाता : पश्चिम बंगाल विधानसभा निवडणुकीत भारतीय जनता पक्षने तृणमूल काँग्रेसचा पराभव करत स्पष्ट बहुमत मिळवल्यानंतर राज्याच्या राजकारणात मोठे सत्तांतर घडले आहे. या पार्श्वभूमीवर टीएमसीच्या खासदार मोहुआ मोइत्रा यांनी निकालाचा स्वीकार करत जनतेच्या कौलाचा आदर करण्याची भूमिका मांडली.

मंगळवारी 'एक्स' या सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्मवर प्रतिक्रिया देताना मोइत्रा म्हणाल्या, "जनतेची इच्छा सर्वोच्च आहे. बंगालला भाजप हवा होता, तर बंगालला भाजप मिळाला आहे. आम्ही त्याचा आदर करतो." या निवडणुकीत भाजपने २०६ जागा जिंकत दोन-तृतीयांशहून अधिक बहुमत मिळवले. या विजयामुळे टीएमसीची तब्बल १५ वर्षांची सत्ता संपुष्टात आली असून राज्यात नवीन राजकीय समीकरणे निर्माण झाली आहेत.

मोइत्रा यांनी सांगितले की, "आम्ही अत्यंत प्रतिकूल परिस्थितीत आणि अनेक अडचणींना सामोरे जात लढा दिला. त्या लढ्याचा मला माझ्या नेतृत्वाचा आणि पक्षाचा अभिमान आहे." त्यांनी कार्यकर्त्यांचेही आभार मानत संघर्षाची दिशा कायम ठेवण्याचा निर्धार व्यक्त केला. तसेच, टीएमसी पुढेही धर्मनिरपेक्ष मूल्यांसाठी लढत राहील, असे त्यांनी अधोरेखित केले. "आमचा लढा अशा देशासाठी आहे, जिथे केवळ बहुमताचा पगडा नसेल, तर संविधान हाच अंतिम शब्द असेल," असे सांगत त्यांनी पक्षाची भविष्यातील भूमिका स्पष्ट केली.

सुनावणीस 'आप' नेते अनुपस्थित

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : दारू धोरण प्रकरणात अरविंद केजरीवाल, मनीष सिसोदिया आणि दुर्गेश पाठक यांनी सुनावणीसाठी न्यायालयात हजर राहण्यास नकार दिल्यानंतर दिल्ली उच्च न्यायालयाने महत्त्वाचा निर्णय घेत, प्रतिवादींचे प्रतिनिधित्व करण्यासाठी 'ॲमिकस क्युरिए' म्हणून ज्येष्ठ वकिलांची नियुक्ती करण्याची घोषणा केली आहे. न्यायमूर्ती स्वरणा कांता शर्मा यांनी या प्रकरणाची पुढील सुनावणी ८ मेपर्यंत पुढे ढकलली असून, योग्य प्रतिनिधित्व झाल्यानंतरच पुढील कार्यवाही होईल, असे स्पष्ट केले.

न्यायमूर्ती शर्मा यांनी स्वतःला प्रकरणातून दूर करण्याची मागणी करणारे अर्ज फेटाळल्यानंतर आरोपींनी सुनावणीवर बहिष्कार टाकला. हितसंबंधांचा संघर्ष आणि पक्षपाताची भीती असल्याचा आरोप करत त्यांनी "सत्याग्रहाचा मार्ग" अवलंबण्याची भूमिका घेतली. यानंतर न्यायालयाने स्पष्ट केले की, न्यायप्रक्रिया सुरळीत सुरू ठेवण्यासाठी स्वतंत्र कायदेशीर प्रतिनिधी नियुक्त करणे आवश्यक आहे. या प्रकरणात २७ फेब्रुवारी रोजी सत्र न्यायालयाने केजरीवाल, सिसोदिया आणि इतर २१ आरोपींना दोषमुक्त केले होते. न्यायालयाने हे प्रकरण पुराव्याअभावी टिकू शकत नसल्याचे नमूद केले होते. मात्र, या निर्णयाविरोधात केंद्रीय अन्वेषण ब्युरोने उच्च न्यायालयात याचिका दाखल केली आहे.

९ मार्च रोजी उच्च न्यायालयाने सीबीआयच्या तपास अधिकाऱ्याविरोधात कारवाईच्या शिफारशीला स्थगिती दिली होती. तसेच, सत्र न्यायालयाच्या काही निरीक्षणांवर प्रश्न उपस्थित करत त्यांचा पुनर्विचार आवश्यक असल्याचे नमूद केले होते. त्यानंतर आरोपींनी न्यायाधीशांना खटल्यातून दूर करण्याची मागणी केली होती. मात्र, न्यायालयाने हे आरोप निराधार ठरवत स्वतःला दूर करण्यास नकार दिला.

ही तर जनादेशाची चोरी; राहुल यांचा आरोप

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : पश्चिम बंगाल आणि आसाम विधानसभा निवडणुकांमध्ये भारतीय जनता पक्षला मिळालेल्या विजयावर काँग्रेस नेते राहुल गांधी यांनी तीव्र आक्षेप घेत "जनादेशाची चोरी" झाल्याचा गंभीर आरोप केला आहे. मंगळवारी सोशल मीडिया प्लॅटफॉर्म 'एक्स'वर प्रतिक्रिया देताना त्यांनी हा निकाल भारतीय लोकशाहीसाठी धोकादायक असल्याचे म्हटले.

गांधी यांनी आपल्या पोस्टमध्ये नमूद केले की, "आसाम आणि बंगालचा जनादेश चोरणे हे भारतीय लोकशाही नष्ट करण्याच्या भाजपच्या मोहिमेतील एक मोठे पाऊल आहे." त्यांनी काँग्रेसमधील तसेच इतर पक्षांतील नेत्यांना तृणमूल काँग्रेसच्या पराभवावर आनंद व्यक्त न करता व्यापक लोकशाहीच्या मुद्द्याकडे लक्ष देण्याचे आवाहन केले. "क्षुल्लक राजकारण बाजूला ठेवा. हा कोणत्याही एका पक्षाचा प्रश्न नाही, तर हा भारताचा प्रश्न आहे," असे त्यांनी स्पष्ट केले.

गांधी यांनी पश्चिम बंगालच्या मुख्यमंत्री ममता बॅनर्जी यांच्या आरोपांना पाठिंबा दर्शवला. बॅनर्जी यांनी राज्यात "१०० हून अधिक जागा चोरल्या गेल्या" असल्याचा दावा करत निवडणूक प्रक्रियेवर प्रश्नचिन्ह उपस्थित केले होते. गांधी म्हणाले की, "आम्ही ममताजींशी सहमत आहोत. बंगालमध्ये १०० हून अधिक जागा चोरल्या गेल्या," असा आरोप त्यांनी पुन्हा अधोरेखित केला. याशिवाय, त्यांनी भारतीय निवडणूक आयोगावरही अप्रत्यक्ष टीका करत, आयोगाच्या पाठिंब्यानेच अशा प्रकारे निवडणूक निकालांवर परिणाम झाल्याचा आरोप केला. मध्य प्रदेश, हरियाणा, महाराष्ट्र तसेच २०२४ च्या सार्वत्रिक निवडणुकांचा संदर्भ देत, यापूर्वीही अशा प्रकारचे प्रकार घडल्याचे त्यांनी नमूद केले.

दरम्यान, जाहीर झालेल्या निकालांनुसार पश्चिम बंगालमध्ये २९४ सदस्यीय विधानसभेत भाजपने २०६ जागा जिंकत दोन-तृतीयांश बहुमत मिळवले आणि तृणमूल काँग्रेसची १५ वर्षांची सत्ता संपुष्टात आणली. तसेच आसाममध्येही भाजपने सलग तिसऱ्यांदा सत्ता काबीज केली आहे.

रशिया-युक्रेन तणाव वाढला; युद्धविरामावर संशय

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : दुसऱ्या महायुद्धात जर्मनीच्या पराभवाच्या ८१ व्या वर्षानिमित्त रशियाने एकतर्फी युद्धविराम जाहीर केला असला, तरी रशिया-युक्रेन संघर्षातील तणाव कायम असल्याचे स्पष्ट झाले आहे. रशियाच्या संरक्षण मंत्रालयाने शुक्रवार आणि शनिवार या कालावधीत युद्धविराम लागू करण्याची घोषणा केली, मात्र विजय दिनाच्या सोहळ्यात कोणताही व्यत्यय आणल्यास कठोर प्रत्युत्तर देण्याची धमकीही दिली आहे.

या पार्श्वभूमीवर युक्रेनचे राष्ट्राध्यक्ष झेलेन्स्की यांनी प्रतिक्रिया देताना, त्यांचा देश बुधवारी मध्यरात्रीपासून युद्धविराम पाळेल असे जाहीर केले. मात्र, त्यांनी युद्धविराम किती काळ टिकेल याबाबत कोणतीही अंतिम तारीख जाहीर केली नाही. तसेच, रशियाकडून कोणतीही अधिकृत विनंती प्राप्त झालेली नसतानाही युद्धविराम लागू करण्याची तयारी दर्शवली. ही घडामोड अशा वेळी घडली आहे, जेव्हा रशिया आपल्या महत्त्वाच्या विजय दिवस साजरा करण्याच्या तयारीत आहे. दरवर्षी मॉस्कोतील लाल चौक येथे भव्य लष्करी संचलन आयोजित केले जाते. मात्र, यावेळी युक्रेनकडून संभाव्य ड्रोन हल्ल्यांच्या धोक्यामुळे परेड मर्यादित स्वरूपात होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे.

दरम्यान, रशियाने इशारा दिला आहे की, जर युक्रेनने विजय दिनाच्या कार्यक्रमात अडथळा आणण्याचा प्रयत्न केला, तर किव्ह शहराच्या मध्यवर्ती भागावर मोठा क्षेपणास्त्र हल्ला केला जाऊ शकतो. तसेच नागरिक आणि परदेशी दूतावासांच्या कर्मचाऱ्यांना शहर सोडण्याचाही इशारा देण्यात आला आहे. युक्रेनकडूनही प्रत्युत्तर देताना "जशास तसे उत्तर" देण्याची भूमिका स्पष्ट करण्यात आली आहे.

विजय यांच्या सरकार स्थापनेच्या हालचाली

तामिळनाडूत टीव्हीकेची दमदार एन्ट्री

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

चेन्नई : तामिळनाडू विधानसभा निवडणुकीत पहिल्याच प्रयत्नात शंभरहून अधिक जागा जिंकत मोठी राजकीय कामगिरी करणाऱ्या विजय यांच्या तमिळगा वेट्री कळघम (टीव्हीके) पक्षाने सत्तास्थापनेच्या दिशेने वेगाने पावले उचलली आहेत. मंगळवारी विजय यांनी नवनिर्वाचित आमदारांच्या बैठकीचे अध्यक्षस्थान भूषवत पुढील रणनीतीवर चर्चा केली.

टीव्हीकेने एकूण १०८ जागा जिंकत सर्वात मोठा पक्ष म्हणून उदय घेतला आहे. तर द्रविड मुनेत्र कळघम (डीएमके) आणि ऑल इंडिया अण्णा द्रविड मुनेत्र कळघम (एआयएडीएमके) यांना अनुक्रमे ५९ आणि ४७ जागांवर समाधान मानावे लागले. २३४ सदस्यीय विधानसभेत सरकार स्थापनेसाठी ११८ जागांची आवश्यकता असून टीव्हीकेला अजून १० आमदारांची गरज आहे.

पक्ष मुख्यालयात झालेल्या बैठकीत विधिमंडळ पक्षनेत्याची निवड आणि आगामी विधानसभा अधिवेशनातील भूमिका यावर चर्चा करण्यात आली. विजय यांनी बैठकीपूर्वी पेरियार ई.व्ही. रामस्वामी, भीमराव आंबेडकर, के. कामराज, वेलू नाचियार आणि अंजलाई अम्माल यांना अभिवादन करून आपल्या वैचारिक भूमिकेचा पुनरुच्चार केला.

टीव्हीके नेते नांजिल संपत यांनी सांगितले की, आमदार पक्षनेत्याला विजय यांची निवड प्रमाणित करतील आणि सरकार स्थापनेसाठी आवश्यक पाठिंबा मिळवण्याच्या रणनीतीवर चर्चा सुरू आहे. "आम्हाला सकारात्मक निकालाची अपेक्षा आहे आणि लवकरच चांगली बातमी मिळेल," असे त्यांनी माध्यमांशी बोलताना सांगितले.

दरम्यान, विजय यांनी राज्यपालांना पत्र लिहून सरकार स्थापन करण्याचा दावा सादर केला असून बहुमत सिद्ध करण्यासाठी दोन आठवड्यांची मुदत मागितल्याची माहिती सूत्रांकडून मिळाली आहे. पेरांबूर आणि तिरुचिरापल्ली पूर्व या दोन्ही मतदारसंघांतून विजयी झालेल्या विजय यांच्या पनयूर येथील निवासस्थानाबाहेर कडेकोट पोलीस बंदोबस्त ठेवण्यात आला आहे.

राष्ट्रपती मुर्मू यांना भगवंत मान यांचे साकडे

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

चंदीगड : पंजाबचे मुख्यमंत्री भगवंत मान हे आम आदमी पक्षाच्या ९० आमदारांसह मंगळवारी सकाळी दिल्लीकडे रवाना झाले. पक्षाचे सात राज्यसभा खासदार नुकतेच भारतीय जनता पक्षात सामील झाल्यानंतर त्यांना 'परत बोलावण्याची' मागणी करण्यासाठी त्यांनी राष्ट्रपती द्रौपदी मुर्मू यांची भेट घेण्याचा निर्णय घेतला आहे.

ही हालचाल पक्षातील अंतर्गत मतभेदांच्या चर्चांना उत्तर देण्यासाठी उचललेले महत्त्वाचे पाऊल मानले जात आहे. मुख्यमंत्री मान यांचा ताफा 'झेड-प्लस' सुरक्षा व्यवस्थेसह दिल्लीत दाखल झाला. आमदारांच्या बसेस या अधिकृत ताफ्याचाच भाग असल्याने सुरक्षा आणि राजकीय संदेश दोन्ही गोष्टींचा विचार करण्यात आला.

राष्ट्रपती भवनाबाहेर आमदार थांबले असताना मुख्यमंत्री मान यांनी राष्ट्रपती मुर्मू यांची प्रत्यक्ष भेट घेतली. या भेटीनंतर पक्षाच्या आमदारांनी 'पंजाबचे गद्दार' आणि 'पंजाब मन दे नाल' अशा घोषणा देत निषेध नोंदवला. तसेच भाजपमध्ये गेलेल्या सात खासदारांचे फोटो हातात घेऊन त्यांनी नाराजी व्यक्त केली. यानंतर सर्व आमदार कपूरथला हाऊस येथे एकत्र येणार असून, पक्षांतर्गत एकजूट दर्शवण्यासाठी आयोजित बैठकीला राजकीय दृष्ट्या मोठे महत्त्व आहे. या मेळाव्यात पुढील रणनीतीवर चर्चा होण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे.

दरम्यान, २४ एप्रिल रोजी आम आदमी पक्षाला मोठा धक्का बसला होता. पक्षाचे प्रमुख नेते अरविंद केजरीवाल यांच्या पक्षातील १० राज्यसभा खासदारांपैकी सात खासदार—राघव चड्ढा, अशोक मित्तल, संदीप पाठक, हरभजन सिंग, राजेंद्र गुप्ता, विक्रमजीत सहानी आणि स्वाती मालीवाल— यांनी पक्ष सोडून भाजपमध्ये प्रवेश केला. त्यांनी पक्ष आपल्या मूळ तत्त्वांपासून भरकटल्याचा आरोप केला होता.

यानंतर राज्यसभा अध्यक्ष सी. पी. राधाकृष्णन यांनी या खासदारांच्या भाजपमधील विलीनीकरणाला अधिकृत मान्यता दिली. परिणामी, राज्यसभेत 'आप'चे संख्याबळ केवळ तीनवर आले असून, पक्षासाठी ही राजकीय घसरण मानली जात आहे. आपच्या अस्तित्वाचाच प्रश्न यामुळे उपस्थित झाल्याचे मानले जाते.

पश्चिम बंगालमध्ये योगींचा झंझावात

कोलकाता : पश्चिम बंगालच्या विधानसभा निवडणुकीत उत्तर प्रदेशचे मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ यांच्या प्रचारदौऱ्याचा मोठा प्रभाव दिसून आला आहे. योगी आदित्यनाथ यांनी ज्या २२ मतदारसंघांत प्रचारसभा घेतल्या, त्यांपैकी १९ जागांवर भाजपला घवघवीत यश मिळाले आहे. भाजपचा हा 'स्ट्राइक रेट' तब्बल ९० टक्क्यांच्या घरात आहे. २०७ जागांवर विजय मिळवत भाजपने दोन तृतीयांश बहुमताचा टप्पा पार केला असून, टीएमसीच्या १५ वर्षांच्या सत्तेला सुरुंग लावला आहे.

फटाक्यांच्या कारखान्यात स्फोट

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

बीजिंग : चीनच्या मध्यवर्ती भागातील हुनान प्रांतात फटाक्यांच्या कारखान्यात झालेल्या भीषण स्फोटात किमान २६ जणांचा मृत्यू झाला असून ६१ जण जखमी झाले आहेत.

ही घटना सोमवारी दुपारी चांगशा शहराजवळील लियुयांग परिसरात घडली असल्याची माहिती सरकारी माध्यमांनी दिली आहे.

सरकारी वृत्तसंस्था 'शिन्हुआ'च्या अहवालानुसार, हुआशेंग फायरवर्क्स मॅन्युफॅक्चरिंग अँड डिस्प्ले कंपनीच्या कारखान्यात हा स्फोट झाला. लियुयांग हे चीनमधील फटाके उत्पादनासाठी प्रसिद्ध केंद्र मानले जाते. स्फोटाची तीव्रता इतकी मोठी होती की कारखान्याच्या अनेक इमारती कोसळल्या किंवा गंभीररीत्या नुकसानग्रस्त झाल्या. मंगळवारी प्रसारित करण्यात आलेल्या हवाई दृश्यांमध्ये घटनास्थळावरून अजूनही धुराचे लोट निघताना दिसत होते.

स्फोटानंतर बचावकार्य तातडीने हाती घेण्यात आले असून सुमारे ५०० बचाव कर्मचारी घटनास्थळी तैनात करण्यात आले आहेत.

परिसरातील दोन काळ्या दारूच्या गोदामांमुळे अतिरिक्त धोका निर्माण झाल्याने आसपासच्या नागरिकांना सुरक्षित स्थळी हलवण्यात आले. बचाव कार्यादरम्यान इतर अपघात टाळण्यासाठी पाण्याची फवारणी आणि आर्द्रता वाढवण्याचे उपाय करण्यात आले. तसेच शोधमोहीमेसाठी रोबोटचाही वापर करण्यात येत आहे.

विरोधकांसमोर अस्तित्वाचा प्रश्न

आसाममध्ये एनडीएचा दणदणीत विजय

■ दैनिक राज्य लोकतंत्र

नवी दिल्ली : आसाम विधानसभा निवडणुकीत भाजपच्या नेतृत्वाखालील एनडीएने विक्रमी कामगिरी करत विरोधी पक्षांना पूर्णपणे बाजूला सारले आहे. १२६ सदस्यांच्या विधानसभेत एनडीएने तब्बल १०२ जागा जिंकत स्पष्ट बहुमत मिळवले, तर एकट्या भाजपने ८२ जागांवर विजय मिळवत राज्यात पहिल्यांदाच स्वबळावर सत्ता स्थापन करण्याची क्षमता सिद्ध केली आहे. या निकालामुळे आसामच्या राजकारणात भाजपचे वर्चस्व अधिक मजबूत झाले असून विरोधकांसाठी ही निवडणूक मोठा धक्का मानली जात आहे.

दुसरीकडे, सहा पक्षीय आघाडीतील काँग्रेसला केवळ १९ जागांवर समाधान मानावे लागले, तर रायजोर दलला दोन जागा मिळाल्या. तृणमूल काँग्रेस आणि एआययूडीएफ यांनी स्वतंत्रपणे निवडणूक लढवली असून त्यांना अनुक्रमे एक आणि दोन जागा मिळाल्या.

एकूणच, विरोधी पक्षांची कामगिरी ही अलिकडच्या काळातील सर्वात कमकुवत मानली जात आहे.

राजकीय तज्ज्ञांच्या मते, विरोधकांची विखुरलेली स्थिती आणि एकसंध नेतृत्वाचा अभाव हा पराभवाचा प्रमुख कारण ठरला. आसाम काँग्रेसचे अध्यक्ष गौरव गोगोई, एजेपीचे लुरिंज्योती गोगोई आणि रायजोर दलाचे अखिल गोगोई यांसारखे नेते सक्रिय असले तरी, मुख्यमंत्री हिमंता बिस्वा सरमा यांच्या तोडीचा प्रभावी जनाधार असलेला चेहरा विरोधकांकडे दिसून आला नाही. त्यामुळे मतदारांमध्ये विश्वास निर्माण करण्यात विरोधक अपयशी ठरले.

भाजपने "जमीन, ओळख आणि सुरक्षा" या मुद्द्यांवर प्रभावी प्रचार करत मतदारांना आकर्षित केले. बेकायदेशीर स्थलांतरितांविरोधातील भूमिका आणि बेदखल मोहिमा यामुळेही पक्षाला मोठा फायदा झाला. याउलट, विरोधकांकडे ठोस पर्यायी अजेंडा नसल्याचे स्पष्टपणे जाणवले.

विशेष म्हणजे, काँग्रेसच्या विजयी १९ उमेदवारांपैकी १८ उमेदवार मुस्लिम समाजातील असल्याने भाजपला ध्रुवीकरणाचा मुद्दा अधिक प्रभावीपणे मांडता आला. यामुळे विरोधकांची प्रतिमा मर्यादित मतदारवर्गापुरतीच राहिल्याचे चित्र निर्माण झाले.

या पराभवानंतर विरोधी पक्षांमध्ये अंतर्गत मतभेद उफाळण्याची शक्यता व्यक्त केली जात आहे. नेतृत्वावर प्रश्नचिन्ह, रणनीतीतील त्रुटी आणि संघटनात्मक कमकुवतपणा यामुळे पक्षांतर्गत तणाव वाढू शकतो. वारंवार होणाऱ्या पराभवांमुळे कार्यकर्त्यांमध्ये निराशा निर्माण होऊन भविष्यातील निवडणुकांवर त्याचा परिणाम होण्याची भीतीही व्यक्त केली जात आहे.

तज्ज्ञांच्या मते, जर विरोधकांनी नव्या सामाजिक समीकरणांची मांडणी केली नाही, प्रभावी नेतृत्व उभे केले नाही आणि विकास व अस्मिता या मुद्द्यांवर ठोस पर्यायी भूमिका सादर केली नाही, तर त्यांचे अस्तित्व आणखी कमजोर होऊ शकते.